

HEIKKI SALMELA

**KINTTUPOLOUILTA
KILPAKENTILLE**

**Outokummun Partion yleisurheilun historia v. 1911-
2011**

Päivitetty versio vuodelta 2017

Sisällysluettelo

Lukijalle

Yleisurheilun seuratoiminnan historiallista taustaa

Vuodet 1911 -1944. Amatöörimäisestä puuhastelusta tositoimiin

Vuodet 1945 -1956. Nousu ensimmäisen luokan yleisurheiluseuraksi

Nousun alkutahdit

Partion Hugo Niskanen Suomen edustajana Helsingin olympialaisissa

Partiossa oli muitakin menestyneitä yleisurheilijoita

Kyläseuroista perusvoimaa myös Partion yleisurheilulle

Vuodet 1957 -1984. Vetäjäpula, huonot harjoitusolosuhteet sekä pesäpalloiluhurmos passivoivat Partion yleisurheilua

Yleisurheilun vetovoima kuihtuu 1960-luvulla

Yleisurheilun näkymiä Outokummussa vuonna 1962

Valonpilkahduksia 1970- ja 1980-luvulla

Vuodet 1985 -2004. Nousu valioluokan yleisurheiluseuraksi

Uuden nousun pohjustaminen

Taistelu Matovaaran kentän peruskorjauksesta

Valioluokkaan nousu

Kati Vartiainen lyö ensitahdit Partion yleisurheilun nousulle

Moukarinheitosta tulee Partion menestynein yleisurheilulaji

Keihäänheitto oli Partion toinen menestyslaji

Marja-Leena Kurki 2000-luvun alun ykkösyleisurheilijana

Muutkin tyttöyleisurheilijat kahmivat SM-mitaleja

Pojatkin ylsivät SM-mitaleille

**Vuodet 2005 -2011. Yleisurheilukipinä hiipuu
Outokummussa**

Syitä yleisurheilun näivettymiseen Outokummussa

Loppusanat

Partion yleisurheilun huippuhetkiä v. 1911 -2011

Lähteet

Liitteet

Liite 1. Partion yleisurheilun vastuuhenkilöitä vuosina 1981 -2011

Liite 2. OkuP:n yleisurheilijoiden v. 1981 -2011 saavuttamat SM-mitalit

Liite 3. Partion yleisurheilijoiden maaottelu- ym. arvokisaedustukset vuosina 1981 -2011

Liite 4. OkuP:n yleisurheilun seuraennätykset yleisessä sarjassa ja juniorisarjoissa

Liite 5. OkuP:n seuraennätykset 9-15-vuotisten lasten sarjoissa

Lukijalle

Yleisurheilu on yhteisnimitys juoksu- ja kävelylajeille, hypyille (korkeus, seiväs, pituus, 3-loikka) ja heitoille (kuula, kiekko, moukari, keihäs) sekä näistä koostuville moniotteluille.

Yleisurheilu on ollut 100-vuotiaan Outokummun Partion menestyneimpiä lajeja seuran alkuvaiheista lähtien. Lajia harrastettiin ensin vuonna 1910 perustetun Kuusjärven Veikkojen ja vuodesta 1941 lähtien Outokummun Partion nimissä.

Niin kuin muuallakin Suomessa yleisurheilu oli ennen maamme vuonna 1917 tapahtunutta itsenäistymistä ja pitkälti vielä itsenäistymisen jälkeen amatöörimäistä puuhastelua. Juoksua harrastettiin maan- ja metsäteillä, kuulaa työnnettiin ja pituutta hypättiin lajin harrastajien kotipihoilla tai koulujen pihoilla. Keihästä taas heitettiin metsäaukioilla sekä heinäpelloilla.

Varsinaisia yleisurheilukenttiä ei Pohjois-Karjalassa ollut missään ennen vuotta 1907, jolloin maakunnan ensimmäinen urheilukenttä otettiin käyttöön Joensuussa. Maakunnan ensimmäinen yleisurheiluseura: Joensuun Kataja oli perustettu sitäkin aikaisemmin, jo vuonna 1900.

Kinttupoluilta kilpakentille -historiikin tarkoitus on selvittää kronologisessa järjestyksessä Outokummun Partion yleisurheilun vaiheita sadan vuoden ajalta. Ensimmäinen osio käsittelee lajin hidasta kehitystä paikkakunnalla seuran perustamisesta toisen maailmansodan loppuun.

Toinen jakso fokusoituu Partion yleisurheilun ensimmäiseen noususuhdanteeseen 1940-luvun lopulta 1950-luvun jälkipuoliskolle. Kolmas pääluke taas selvittää seuran yleisurheilun taantumista ja taantumisen syitä 1960- ja 1970-luvulla.

Neljäs jakso ulottuu vuodesta 1985 vuoteen 2004, jolloin seuran yleisurheilu eli toista huippuvaihettaan. Viides ja viimeinen pääluke taas tarkastelee 2000-luvun alussa ilmenneitä yleisurheilukipinän hiipumisen syitä Outokummussa.

Yleisurheiluhistoriikissa tarkastellaan myös seuran yleisurheilun taustavaikuttajia sekä luetellaan kaikki seuraennätykset yleisestä sarjasta aina 9-vuotiaiden tyttöjen ja poikien ikäluokkiin.

Lähteinä olen käyttänyt aihepiiriä käsitteleviä kirjoja, sanomalehtiartikkeleita sekä Internet – tiedostoja. Olen myös tehnyt muutamia henkilöhaastatteluja. Samalla olen korjannut muutamia vuonna 2011 julkaistussa historiikissa olleita virheitä sekä päivittänyt seuraennätykset tähän päivään.

Pahoittelen tekstistä mahdollisesti löytyviä asiavirheitä sekä puutteita urheilijoiden ja heidän taustallaan olleiden henkilöiden esittelyssä. Kiitän kaikkia henkilöitä, jotka mahdollistivat Partion yleisurheilun 100-vuotistaivalta käsittelevän yhteenvedon kokoamisen. Erityiskiitoksen ansaitsee koko historiahankkeen primus motor **Arto Hakola**, jolta sain apua tekstin oikolukuun ja kuvittamiseen.

Heikki Salmela

Kirjoittaja toimi 1980-luvun puolivälistä 2000-luvun alkuun erilaisissa tehtävissä Partion yleisurheilujaostossa, kuten puheenjohtajana, sihteerinä, tiedottajana ja kilpailupäällikkönä.

Yleisurheilun seuratoiminnan historiallista taustaa

Yleisurheilun juuret ovat antiikin Kreikassa, josta on myös peräisin olympiakisojen 1000-vuotinen traditio. Olympian kisojen ohjelmassa oli yleisurheilulajeja, kuten pika- ja kestävyysjuoksua, pituushyppyä sekä kiekon- ja keihäänheittoa.

Ensimmäiset nykyajan olympialaiset järjestettiin Ateenassa Kreikassa vuonna 1896. Kisojen ohjelmassa oli vain yhdeksän urheilulajia, joukossa myös yleisurheilu. Yleisurheilun ensimmäiset olympiamitalit jaettiin 12 lajissa, joita olivat 100, 400, 800 ja 1500 m, 110:n aidat, korkeus, seiväs, pituus, 3-loikka, kuula ja kiekko.

Suomalaisia urheilijoita ei ollut Ateenassa, kuten ei ollut myöskään seuraavissa olympialaisissa: Pariisissa (1900) ja St. Louisissa (1904). Ensimmäiset suomalaisurheilijat osallistuivat vasta Lontoon olympialaisiin vuonna 1908. Tuolloin Verner Järvinen toi yleisurheilusta ensimmäisen olympiamitalin Suomeen.

Suomalaisten lopullinen intoutuminen yleis- ym. urheiluun tapahtui vuoden 1912 Tukholman olympialaisissa, joissa kuopiolaislähtöinen Hannes Kolehmainen juoksi Venäjään silloin kuuluneen Suomen ainakin urheilevan maailman tietoisuuteen voittamalla kultamitalin 3 lajissa: 5000 ja 10 000 m:llä sekä maastajuoksussa.

Vaikka ensimmäinen maailmansota (1914-1918) keskeytti urheilukisailut moneksi vuodeksi, siitä ei kuitenkaan tullut jo syvälle juurtuneen nuorison liikuntaharrastuksen pysäyttäjäksi.

Meillä Suomessa liikuntakulttuurin ja samalla urheilun alkuvaiheet ovat yhteydessä kansalais-yhteiskunnan syntyyn. Yhdistystoiminta aktivoitui maassamme monilla aloilla 1800- ja 1900-luvun vaihteessa. Erityisesti nuoriso- , maamies- ja raittiusseurat sekä tuolloin muodissa ollut vapaapalokuntatoiminta aktivoivat suomalaista nuorisoa urheilun pariin.

Nuorisoseurojen välityksellä urheiluharrastus löysi kaukupohjaa myös maaseudulta viimeistään 1900-luvun alussa. Tällöin lisäpontta urheilemiseen antoivat maassamme 1899 alkanut Venäjän ensimmäinen sortokausi sekä vuoden 1906 eduskuntauudistus.

Myös Pohjois- Karjalassa alkoi tuolloin ilmetä kiinnostusta urheiluseuratoimintaan. Maakunnan vanhin urheiluseura on jo vuonna 1887 perustettu Joensuun Luistelijat. Maakunnan nykyinen ykkösseura: Joensuun Kataja aloitti toimintansa vuonna 1900, samana vuonna kuin Suomen Voimistelu- ja Urheiluliitto (SVUL).

1900-luvun ensimmäisellä vuosikymmenellä urheiluseuroja perustettiin Joensuun lisäksi kaikkialle maakuntaan seuraavassa järjestyksessä:

1904: Nurmes

1906: Ilomantsi , Kiihtelysvaara ja Värtsilä

1908: Juuka, Polvijärvi ja Tohmajärvi

1909: Kesälahti, Kitee ja Rääkkylä

1910: Kuusjärvi (Outokumpu) , Pyhäselkä ja Tuupovaara

1911: Eno ja Liperi.

Perustettujen urheiluseurojen harrastetuimpia lajeja tuohon aikaan olivat hiihto, köyden- ja leuanveto, luistelu, paini, voimistelu ja yleisurheilu. Harrastustoiminnan laajenemista hidastivat samat tekijät kuin nykyisinkin eli urheilukenttien, sisäharjoitustilojen sekä vetäjien puute. Lisäksi vanhoilliset piirit paheksuivat paikallisia liikuntaharrastuksia peläten niiden vieroittavan nuoret työnteosta.

Kuten yllä olevasta taulukosta ilmenee, ensimmäinen urheiluseura perustettiin Outokumpuun vuonna 1910 nimellä Kuusjärven Veikot. Seuraavana vuonna seuran nimi muutettiin Kuusjärven Partioksi vastalauseeksi Suomessa käynnissä olleelle toiselle sortokaudelle sekä maamme partioliikkeen lakkauttamiselle vuonna 1911.

Vuodet 1911–1944

Amatöörimäisestä puuhastelusta tositoimiin

Pohjois-Karjalan ensimmäiset yleisurheilukilpailut järjestettiin Joensuun lyseon pihalla syksyllä 1902. Näihin kilpailuihin osallistui yksi urheilija myös Outokummun kaupungin edeltäjästä, silloisesta Kuusjärven kunnasta.

Ensimmäinen dokumentoitu tieto Partion yleisurheilumenestyksestä on vuodelta 1913, jolloin Kuusjärven Partion joukkue voitti Joensuun raviradalla järjestetyn 4 x 250 metrin viestijuoksun. Joukkueessa juoksivat Toivo Kuokkanen, Antti Kaasinen, Matti Juvonen ja Väinö Vänskä.

Yleisurheiluharrastus aktivoitui Kuusjärven kunnassa Suomen itsenäistymisen (1917) ja sisällissodan (1918) jälkeen. Paikkakunnalle perustettu suojeluskunta alkoi antaa liikuntakasvatusta nuorille sekä rakensi 1920-luvun puolivälissä Jyrinharjulle Kuusjärven kunnan ensimmäisen urheilukentän, jota myös Partion urheilijat saivat käyttää harjoittelu- ja kilpailutoiminnassaan.

Suojeluskunta järjesti kesäisin Jyrinharjun kentällä juoksu-, hyppy- ja heitto- sekä erityisesti moniottelukilpailuja. Näiden perinteisten yleisurheilulajien lisäksi tuohon aikaan kilpailtiin sellaisissakin erityislajeissa kuin hirren syöksyssä, köydenvedossa ja visapallon heitossa.

Vuonna 1926 Jyrinharjulle rakennettu suojeluskuntatalo mahdollisti yleisurheilun pienimuotoisen sisäharjoittelun myös talvisaikaan.

Kuusjärveläinen yleisurheilutoiminta sai lisävauhtia kaivostoiminnan laajenemisesta, väestön kasvusta sekä suomalaisten upeasta menestyksestä 1920- ja 1930-luvun kesäolympialaisissa. Toimintaa aktivoi vuonna 1932 perustettu kaivosyhtiö Outokumpu Oy, joka alkoi tukea monin eri tavoin urheilun harrastamista paikkakunnalla.

Erityiskiitoksen ansaitsee vuonna 1937 Kyykerille rakennettu yhtiön urheilukenttä, mikä mahdollisti paitsi eri lajien harjoittelun myös entistä suurempien ja monipuolisempien urheilutapahtumien järjestämisen paikkakunnalla.

”Kentän avajaiset oli iso tapahtuma paikkakunnalla. Saatiin kunnolliset urheilupaikat”, tunnettu outokumpulainen kulttuuri- ja urheilumies Valtteri Kalinen muisteli myöhemmin.

Kentän käyttöoikeuden saivat talvisodan jälkeen myös molemmat paikkakunnan urheiluseurat: Kuusjärven Partio (vuodesta 1941 alkaen Outokummun Partio) sekä vuonna 1929 perustettu TUL:n seura Outokummun Vesa.

Aluksi kentällä järjestettiin yleisurheilukilpailuja Outokumpu Oy:n palveluksessa olleille työntekijöille ja toimihenkilöille, mutta 1940-luvulla tultaessa myös em. seurat järjestivät jäsentenvälisiä ja piirikunnallisiakin kilpailuja.

1930-luvun lopulla yhtiön oma urheiluohjaaja **Ahti Saarikivi** perusti paikkakunnalle poikaosaston, jonka nimeksi tuli Kuparipojat. Hän järjesti kilpailuja pojille sekä antoi ohjausta mm. juoksulajeissa, kuulantyyönnössä sekä kiekon- ja keihäänheitossa. Valtteri Kalisen mukaan harjoituksia oli kesäisin harva se päivä. Samoihin aikoihin SVUL:n Pohjois-Karjalan piiri järjesti yleisurheilun ohjaukskurseja myös Kuusjärvellä, minkä ansiosta Partiolla oli vuodesta 1937 lähtien oma yleisurheilun seuravalmentaja.

Paikallinen kilpailutoiminta sai 1930-luvun lopulla lisäpiristystä, kun Partio järjesti Jyrinharjun kentällä yleisurheilun seuraottelun Viinijärven Vekaroiden kanssa. Ottelu päättyi Partion voittoon.

Seuran yleisurheilijat osallistuivat kilpailutoimintaan myös kotikuntansa ulkopuolella. Vuonna 1940 Ahti Saarikivi voitti ensimmäisenä Partion yleisurheilijana yleisen sarjan piirinmestaruuden. Tämä tapahtui miesten korkeushypyssä tuloksella 165.

Kuusi vuotta myöhemmin Saarikivestä tuli myös miesten keihäänheiton ensimmäinen outokumpulainen piirinmestari. Näiden voittojen välissä ollut sota-aika kuitenkin keskeytti viideksi vuodeksi kuusjärveläisten hyvään vauhtiin päässeen yleisurheiluinnotuksen.

Tästä innostuksesta lisäkipinää sai jo ennen sotia alkanut Partion kyläseuratoiminta. Ensimmäisenä kyläseuratoiminta alkoi 1920-luvun lopulla Harmaasalolla **Sätöksen Tyvi-** nimisen seuran vetämänä. Seuralle ostettiin vuonna 1928 kuula, kiekko, keihäs, sekuntikello ja mittanauha sekä tilattiin Urheilulehti.

Sätöksen Tyvi järjesti kesällä 1929 jäsentenvälisen viisiottelun, jonka lajeina olivat 100 ja 400 m, korkeus- ja pituushyppy sekä kuulantyyöntö.

Toinen kyläseura, joka aloitti toimintansa ennen talvisotaa, oli vuonna 1937 perustettu **Viuruniemen Ahkio**.

Vuodet 1945–1956.

Nousu ensimmäisen luokan yleisurheiluseuraksi

Nousun alkutahdit

Yleisurheilun harrastaminen elpyi Outokummussa heti toisen maailmansodan jälkeen. Partion yleisurheilun suosion selkeään kasvuun oli useita syitä. Lähestyvien Helsingin olympialaisten saama laaja julkisuus, radion tunteisiin vetoavat urheiluselostukset sekä sanomalehtien koko ajan laajenneet urheilupalstat innostivat nuoria kaikkialla Suomessa urheilun pariin.

Valtakunnallisten syiden lisäksi löytyy myös useita paikallisia tekijöitä. Yksi niistä oli Outokumpu Oy:n urheiluohjaajaksi vuonna 1947 palkattu entinen olympiavoimistelija **Jaakko Kunnas**. Tämä monipuolinen urheilumies ohjasi yli 10 vuoden ajan Kuparipoikia ja -tyttöjäkin yleisurheilussa, voimistelussa ja pesäpalloilussa sekä järjesti kesäisin yhtiön kentällä kilpailuja sekä otteluita.

Sodan jälkeen myös Kuusjärven kunta alkoi tukea urheilun harrastamista paikkakunnalla. Vuonna 1946 kuntaan perustettiin urheilulautakunta ja samalla myös kunnallisen urheiluohjaajan toimi. Lisäksi raittiuspalkinnoilla palkittiin esimerkillisiä urheilijoita.

Nopea väestönkasvu aktivoi osaltaan kaikkea urheiluseuratoimintaa Outokummussa. Kunnan väkiluku lisääntyi runsaalla 4400 ihmisellä 10 vuodessa vuosina 1940–1950. Kehitystä selittävät sodan jälkeinen syntyvyyden raju kasvu (ns. suuret ikäluokat), paikkakunnalle muuttanut siirtoväki sekä muu muuttoliike. Kun nuorisolla ei ollut tuohon aikaan kovinkaan paljon vapaa-ajanviettomuotoja, ohjatulle urheiluseuratoiminnalle tuli Outokummussa suorastaan sosiaalinen tilaus.

Tässä yhteydessä ei voi myöskään unohtaa paikallisten kouluolojen tuntuva paranemista. Sodan jälkeen Kuusjärvelle perustettiin useita kansakouluja, erityisesti kyläkouluja, joiden opettajiksi saatiin urheiluseuratoiminnasta kiinnostuneita henkilöitä.

Erityismaininnan ansaitsee Outokumpuun vuonna 1945 perustettu oma oppikoulu, jonka liikunnanopettajaksi valittiin vuonna 1948 monipuolisen urheilutaustan omannut nurmolainen lehtori **Jouko Peltola**. Hänen imponoiva vaikutuksensa näkyi erityisesti Partion 1950- ja 1960-luvun pesäpalloilumenestyksessä, mutta myös yleisurheilun yli 10 vuotta kestäneessä nousukaudessa.

Partion yleisurheilun tuon ajan kolmas tärkeä taustavaikuttaja oli asemapäällikkö **Kalervo Keijonen**, joka toimi myös Pohjois-Karjalan piirin yleisurheilujaoston puheenjohtajana yhtäjaksoisesti vuosina 1952–1959. Keijosen johdolla Partio järjesti yhtiön kentällä 1950- ja 1960-luvulla useita piirikunnallisia ja kansallisiakin yleisurheilukilpailuja.

Näissä puitteissa alkoi Outokummun Partion yleisurheilun nousu kohti Pohjois-

Karjalan ja oikeastaan koko Suomen kärkeä. Jo vuonna 1947 Outokummun Partio luokiteltiin Suomen Urheiluliiton kriteerein ensimmäisen luokan yleisurheiluseuraksi. Tässä statuksessa seura pysyi yhtäjaksoisesti aina vuoteen 1956 saakka.

Nousua todistavat OkuP:n yleisurheilijoiden vuosina 1941–1956 saavuttamat 64 piirinmestaruutta. Maakunnan seuroista vain Joensuun Kataja ja Nurmeksen Sepot keräsivät mestaruuksia Partiota enemmän. Huippuvuonna 1954 OkuP:lla oli 29 luokiteltua yleisurheilijaa. Luokkaurheilijoiden määrässä seura oli 1950-luvulla neljänneksi paras Pohjois-Karjalassa.

Partion Hugo Niskanen Suomen edustajana Helsingin olympialaisissa

Partion sodanjälkeisen vuosikymmenen kiistaton ykkösurheilija oli kestävyysjuoksija **Hugo Niskanen**. Rakennus- ja remonttimiehenä yhtiöllä toimineen nuorukaisen kilpailu-ura lähti liikkeelle Outokumpu Oy:n kisoista vuonna 1938.

Niskasta innosti urheilu-uralle paikkakunnan tunnettu urheilumies **Toivo J. Riikonen**, joka useita kertoja maanitteli häntä osallistumaan kilpailuihin. Niskanen itse muisteli juoksijanuransa taustoja näin:

Olen kotoisin Rikkarannasta, köyhistä oloista. Niin köyhistä, ettei meillä ollut varaa edes polkupyörään. Niinpä matkat piti tehdä kävellen tai hiihtämällä... Tavoitetta juoksijana minulla ei ollut minkäänlaista, mutta kun pärjäsin piirikilpailuissa, niin vähin erin siinä tuli innostuttua lisää. Työ- ja kilpailumatkat kävivät Outokummun oloissa kestävyysharjoittelusta.

Harjoittelustaan Niskanen totesi seuraavaa:

Juoksin aina yli 10 kilometrin lenkkejä. Aivan joka päivä en ehtinyt lenkille, sillä työpäivät olivat silloin pitkiä ja rakensin välillä omakotitaloa...

Palattuaan sodasta Niskanen voitti ensimmäisen piirinmestaruutensa 5000 metrillä vuonna 1945. Niskanen hallitsi runsaan 10 vuoden ajan Pohjois-Karjalan kestävyysjuoksulajeja aina 1500 metrillä 10 000 metrille voittaen v. 1945–1956 yhteensä 27 piirinmestaruutta.

Niskasen vanavedessä Partiossa oli tuohon aikaan muitakin kestävyysjuoksijoita, mistä on osoituksena seuran juoksijoiden viitenä peräkkäisenä vuonna voittamat piirinmestaruudet 4 x 1500 metrin viestissä.

Niskanen kertoo tehneensä pitemmät kotimaahan suuntautuneet kilpailumatkansa junakyydillä. Paluukyyti päättyi usein Viinijärven asemalle, josta hän hölkkäsi tai käveli yötä myöten kotiinsa Joutenkadulle ehtiäkseen aamuseitsemäksi töihin.

Ilman henkilökohtaista valmentajaa koko uransa ajan harjoitellut Hugo Niskanen menestyi 1950-luvun alkuun tullessa kansallisella tasolla sen verran hyvin, että pääsi edustamaan Suomea yleisurheilun arvokisoissa. Hän oli ensimmäinen olympialaisiin osallistunut pohjoiskarjalainen kestävyysjuoksija.

Karsintakilpailuissa menestymisen ja vuonna 1951 saavuttamansa Suomenmestaruuden ansiosta Niskanen valittiin Suomen edustajaksi 10 000 metrin juoksuun vuoden 1952 Helsingissä järjestettyihin legendaarisiin kesäolympialaisiin. Hänen sijoituksensa

tshekkoslovakialaisen ”ihmisveturi” Emil Zatopekin hallitsemassa juoksussa oli 19:s. ajalla 30.59,6. ”Satupekan” voittoaika oli huima 29.17,0, eli hän ohitti outokumpulaisen kierroksella.

Helsingin olympialaisten kolminkertaisen olympiavoittajan Zatopekin mahtavaa voittojuoksua Niskasen kommentoi lakonisesti:

Kova kaveri, mutta ei vissiin tykännyt minusta, kun paineli heti karkuun.

Myöhemmin Niskanen muisteli olympialaisdebyyttiään näin:

Pääsin mukaan ihmettelemään olympialaista menoa. Tunnelma Helsingin olympiastadionilla oli mahtava. Täysi katsomo kannusti kovaäänisesti juoksijoita koko kisan ajan.

Niskanen muistaa kohdanneensa Zatopekin juoksuradalla kaikkiaan puolenkymmentä kertaa. Miesten ensimmäinen yhteenotto tapahtui SVUL:n suurkisoissa pari vuotta sodan jälkeen. Näissä kisoissa Niskanen nousi kestävyysjuoksijana kansalliseen tietoisuuteen, mitä mies kommentoi hänelle tyypilliseen tapaan

Kirjoittelivat lehdissä, että suurkisoihin tuli outo mies Outokummusta.

Olympialaisten lisäksi Niskanen edusti Suomea 10 000 metrillä myös muissa arvokilpailussa. Hän oli mukana kolmessa yleisurheilumaaottelussa. Niskanen oli Alain Mimounin jälkeen toinen Pariisissa vuonna 1952 järjestetyssä Ranska-Suomi- ottelussa, kolmas Dortmundissa vuonna 1954 järjestetyssä Saksa- Suomi – ottelussa sekä viides samana vuonna Helsingissä järjestetyssä Suomi-Ruotsi-ottelussa.

Suomen edustaminen arvokisoissa ei ollut tuohon aikaan taloudellisesti kannattavaa. Syksyllä 2010 antamassaan 90-vuotishaastattelussaan Niskanen kommentoi arvokisaedustuksiaan näin:

Ulkomaan kisamatkoille piti ottaa rokulia töistä tai korvata poissaolopäivät ylitinä. Maaotteluedustuksista ei siihen aikaan saanut mitään palkkioita.

Niskanen menestyi hyvin myös kansallisissa arvokisoissa. Hän saavutti yhteensä seitsemän SM-mitalia Kalevan kisoista. Niskanen voitti 10 000 metrin Suomenmestaruuden vuonna 1951 ja oli samalla matkalla hopealla vuosina 1948, 1952 ja 1954 sekä vielä pronssilla vuonna 1955.

Niskasen palkintokaapissa ovat myös 5000 metrin SM-pronssimitalit vuosilta 1951 ja 1953.

Niskanen sijoittuisi ennätysajoillaan (5000 m 14,35,9 ja 10 000 m 30.28,0) Suomen yleisurheilun nykyisissä vuositilastoissa viiden parhaan joukkoon. Todettakoon myös, että Hugo Niskasen jälkeen Matti Räsänen oli ensimmäinen pohjoiskarjalainen juoksija, joka on voittanut Suomenmestaruuden 10 000 metrillä. Tämä tapahtui vasta vuonna 2010.

Niskasen yleisurheilu-ura päättyi kansallisella tasolla vuonna 1957 35:n vuoden iässä. Sitä ennen yksi hänen uransa tähtihetkistä oli valinta vuoden 1954 Pohjois-Karjalan parhaaksi urheilijaksi. Valinnan suoritti sanomalehti Karjalainen.

Niskanen kuoli joulukuussa 2015 94-vuotiaana.

Partiossa oli muitakin menestyneitä yleisurheilijoita

Hugo Niskasen ohella Partion sodanjälkeisen ajan yleisurheilun toinen suuri mitali- ja pisterohmu oli **Jouko Peltola**. Hän voitti kuutena vuonna (1948 -1953) peräkkäin 10-ottelun piirinmestaruuden. Sen lisäksi hän voitti kaksi piirinmestaruutta miesten korkeushypyssä sekä yhden mestaruuden kiekonheitossa.

Peltolan merkittävin yleisurheilu saavutus on yhtiön kentällä elokuussa 1949 järjestetyt miesten 10-ottelun SM-kisat (ainoat SM-kisat, jotka Outokummussa on koskaan yleisurheilussa järjestetty vuoden 2008 Koululiikuntaliiton kisojen ohella), joissa Partion edustaja sijoittui neljänneksi pistemäärällä 5342.

Kisan voitti Aarre Mattila pistein 5976, kun ennakkosuosikki, vuoden 1948 Lontoon olympialaisiin osallistunut Yrjö Mäkelä joutui keskeyttämään ottelun. Hyvässä säässä järjestettyjä kaksipäiväisiä kisoja seurasi paikan päällä peräti 600 silmäparia, vaikka ohjelmassa oli vain miesten 10-ottelu ja pari oheislajia.

Niskasen ja Peltolan ohella Partiossa oli 1950-luvulla muitakin yleisurheilijoita, jotka saavuttivat erityisesti nuorten sarjoissa valtakunnallista menestystä. Yksi lahjakkaimmista oli seiväs-
hyppääjä **Pentti Miettinen**, joka voitti lempilajissaan nuorten Suomenmestaruuden vuonna 1954. Lisäksi hän voitti edellisenä vuonna seiväshypyn Suomen B- mestaruuskilpailuissa ja sijoittui viidenneksi vuoden 1956 Kalevan kisoissa.

Miettisen ura jatkui tämän jälkeen pari vuotta Joensuun Katajassa, mutta kahta miesten piirinmestaruutta lukuun ottamatta hän ei enää yltänyt Partio- vuosiensa tuloksiin. Miettisen vuonna 1956 hyppäämä seiväshyppyennätys 415 sijoittuu yhä Pohjois -Karjalan kaikkien aikojen tilastossa kymmenen parhaan joukkoon.

Toinen tuon ajan lupaava yleisurheilujuniori oli Partion pesäpalloilun mestaruussarjavaiheen (1962- 1967) vakiokokoonpanoon kuulunut **Aulis Valtonen**. ”Alikka” otti vuonna 1956 alle 17-vuotisten poikien SM-kisojen seiväshypystä pronssimitalin, minkä lisäksi hän oli vuonna 1959 kolmas myös alle 20-vuotisten nuorten keihäänheitossa.

Valtonen palasi nuoruusvuosiensa päälajin pariin vielä vuonna 1961, jolloin hän voitti miesten keihäänheiton Kuusjärven kunnan mestaruuden siihen aikaan kansainvälisestikin kovatasoisella tuloksella: 70.22. Mainittakoon, että Auliksen uran pisin keihäskaari syntyi yhtiön kentällä heti pesäpalloharjoitusten jälkeen ilman minkäänlaista alkuverryttelyä tai yhtään harjoitusheittoa.

Myös **Juhani Nurmi** menestyi hyvin keihäänheitossa voittamalla vuosina 1953 - 1959 neljä yleisen sarjan piirinmestaruutta, minkä lisäksi hän saavutti viidennen sijan nuorten SM-kisoissa vuonna 1953. Nurmen Partion vuosien pisimmälle keihäänheittokaarelle tuli mittaa kunnioitettavat 72.40.

Temperamenttisenä urheilijana tunnetun Nurmen ura jatkui 1960-luvulla Outokummun Vesassa, jonka edustajana hän voitti useita TUL:n keihäsmestaruuksia sekä osallistui muutaman kerran myös Kalevan kisoihin. Nurmen Vesa-vuosien keihäsennätys (73.85) on peräisin vuodelta 1961.

Edellä mainittujen urheilijoiden lisäksi Partion 1950-luvun menestyneimpiä yleisurheilijoita olivat seiväshyppääjä Ossi Pitkänen, kiekonheittäjä Arvi Martikainen, pika-aituri ja pituushyppääjä Heikki Konkola, pika-aituri Unto Anttila, pituushyppääjä Eino Piironen, kestävyysjuoksija Erkki Ratilainen sekä kolmiloikkaaja Aarne Ukkonen.

1950-luvun Partion harvoista naispuolisista yleisurheilijoista menestyksekkäin oli **Anja Ronkainen**, joka sijoittui vuonna 1950 kolmanneksi alle 17-vuotisten tyttöjen SM-kisojen kiekonheitossa. Samana vuonna Ronkainen otti SM-hopeaa keihäänheitossa tuloksella 30.89. Sen lisäksi Ronkainen voitti kahdesti naisten keihäänheiton piirinmestaruuden.

Kyläseuroista perusvoimaa myös Partion yleisurheilulle

Outokumpulaisen yleisurheilun kuten muunkin urheilun piristymiselle oleellinen taustatekijä oli paikkakunnalla sotien jälkeen virinnyt vilkas kyläseuratoiminta. Outokumpuun perustettiin 1940-1960-luvulla toistakymmentä kyläseuraa, joista osa toimi Partion alaosastoina.

Menestyksellä mitaten yleisurheilu oli kyläseuroista vahvimmin esillä Alavissa, Harmaasalolla, Kokonvaarassa, Kuusjärvellä sekä Viuruniemellä.

Vuonna 1951 perustetun **Alavin Sammon** valtalaji oli pesäpalloilu, mutta myös yleisurheilu oli varsin suosittua. Alavin kentällä oli korkeus- ja pituushyppypaikat, ja ostettuja urheiluvälineitä olivat kuula ja kiekko.

Sammon yleisurheilijoista seuratuimmat olivat kolmiloikkaaja Jouko Grön ja pikajuoksija Kalle Kokko.

Vuonna 1946 perustettu **Harmaasalon Urheilijat** jatkoi jo vuonna 1928 perustetun Sätöksen Tyven urheiluperinteitä. Kylälle 1940-luvun lopulla perustettu urheilukenttä mahdollisti lähes kaikkien yleisurheilulajien harrastamisen.

Harmaasalon yleisurheilijoista menestynein oli Outokummun ulkopuolellakin kestävyysjuoksuissa kilpaillut Erkki Ratilainen. Ratilaisen ehkä paras kilpailunoteeraus oli 3000 metriä ennätysaika 8.54,0. Seuran toinen merkittävä yleisurheilija oli myöhemmin suunnistajana paremmin tunnettu Niilo Vunneli, jonka suosikkilajit yleisurheilussa olivat korkeus- ja pituushyppy.

Kolmas yleisurheilun näkökulmasta merkittävä kyläseura oli vuonna 1945 toimintansa aloittanut **Kokonvaaran Kisatoverit**. Seuralla oli jopa oma yleisurheilujaosto, joka järjesti kesäisin jäsentenvälisiä kilpailuja ja jopa otteluja Alavin Sampoa ja Harmaasalon Urheilijoiden kanssa.

Kuusjärven Veikot aloitti toimintansa keväällä 1945. Seuran toiminta oli vireimmillään 1950-luvulla, jolloin kylälle saatiin oma urheilukenttäkin. Veikkojen tunnetuin yleisurheilija oli pikajuoksija Leo Judin.

Myös jo vuonna 1937 perustetun **Viuruniemen Ahkion** toiminta oli vireimmillään 1950-luvulla, jolloin seura järjesti jäsenilleen paljon kilpailuja ja jopa seuraotteluja Myhkylän Vetoa ja Juojärven Kiriä vastaan.

Ahkion useista yleisurheilijoista tunnetuimmat olivat pikajuoksijat Raimo ja Seppo Antikainen, maileri Otto Keronen, korkeushyppääjä Olavi Asikainen, pituushyppääjä ja kolmiloikkaaja Olavi Parviainen, kuulantyoöntäjä Veikko Räsänen sekä kiekonheittäjä Heikki Antikainen.

Tarkempaa tietoa edellä käsiteltyjen ja muidenkin outokumpulaisten kyläseurojen urheilutoiminnasta saa Arto Hakolan vuonna 2012 julkaistusta historiikista ”*Kyläseuroista perusvoimaa Outokummun Partion urheilutoimintaan*”.

1970-luvulle tultaessa kyläseurojen toiminta oli pahasti hiipunut. Partion johtokunta päätti lopettaa loputkin kyläseurat vuonna 2011.

Vuodet 1957–1984. Vetäjäpula, huonot harjoitus-olosuhteet sekä pesäpallohurmos passivoivat Partion yleisurheilua

Yleisurheilun vetovoima kuihtuu 1960-luvulla

Partion 1950-luvun alkupuolen huikeaa yleisurheilumenestystä seurasi 1960-luvulla alkanut taantuma. Toiminnan hiipumiseen on useita syitä. Yksi merkittävimmistä oli lajin paikalliseen kehittämiseen ja menestymiseen sitoutuneiden yleisurheiluvetäjien ja valmentajien sekä toimitsijoiden puute.

Jaakko Kunnaksen jäätyä eläkkeelle Outokumpu Oy:n urheiluohjaajan virasta hänen tilalleen ei saatu yhtä intomielistä yleisurheiluvetäjää. Samoihin aikoihin myös Kalervo Keijonen jätti yleisurheilun vetovastuun nuoremmilleen niin seura- kuin piiritasolla.

Vetäjien puuttuessa lopahti nopeasti Partion paikallinen kilpailutoimintakin. Samoin kävi seuran aiemmin aktiiviselle kyläseuratoiminnalle.

Partio ei 1960-luvun alun jälkeen järjestänyt Outokummussa pitkään aikaan merkittäviä yleisurheilukisoja. Yhtiön kentän lyhyt 350 metrin pituinen juoksurata sekä sen hyppy- ja heittopaikkojen puutteellisuudet eivät olleet omiaan houkuttelemaan paikallista nuorisoa yleisurheilun pariin. Suuri puute koski myös talvikauden sisäharjoitustiloja.

Merkittävä osatekijä Partion yleisurheilumenestyksen heikentymiselle oli myös Outokummussa 1950- ja 1960-luvulla koko ajan voimistunut pesäpalloilubuumi, joka veti kaivoskunnan suuret ikäluokat aiemmin suosituista yksilölajeista tuolloin koko maassa suosiotaan nostaneen kansallispelimme harrastajiksi.

Tällöin muuan muassa Aulis Valtonen jätti yleisurheilun keskittyen pelkästään pesäpalloiluun. Kun samaan aikaan vanhat mestarit: Hugo Niskanen ja Pentti Miettinen lopettivat kilpailemisen, sekä Juhani Nurmi jatkoi uraansa Outokummun Vesan riveissä, Partion yleisurheilu tipahti muutamassa vuodessa piirin huipulta lähes nollapisteeseen.

Pesäpalloilua ei kuitenkaan voi liikaa syyttää Partion yleisurheilun menestymättömyydestä 1960-luvulla, vaikka seuran ja Outokummun Vesan yleisurheilijoiden oli runsaiden pesäpalloiluharjoitusten johdosta lähes mahdotonta harjoitella lajiaan arki-iltaisain yhtiön

kentällä, ja vaikka seuran johdon, Kuusjärven kunnan päättäjien sekä paikallisten sponsorien fokus oli Partion menestymisessä mestaruussarjassa niin mies-kuin naisjoukkueiden osalta.

Partiolla oli pesäpalloilun paikallisessa huippusuhdanteessakin v. 1962 - 1967 toimiva yleisurheilujaosto, johon esimerkiksi vuonna 1965 valittiin vahvan yleisurheilutaustan omanneita henkilöitä, kuten Raimo Antikainen, Pentti Koistinen, Oiva Kostamo, Hugo Niskanen sekä Jouko Peltola.

Yleisurheilun harrastajiakin vielä 1960-luvun alussa Outokummusta löytyi, mistä on todisteena nuoren lukiolaisen tekemä aikalaisyhteenveto vuodelta 1962.

Outokummun yleisurheilun näkymiä vuonna 1962

Outokumpu näyttää yhä taantuvan yleisurheilussa. Pesäpalloa täällä pelaa melkein joka ”iikka”. Yleisurheilua kuitenkin harrastetaan Outokummussa niin Partion kuin Vesan toimesta. Osanottajia on ollut runsaasti niin jäsentenvälisissä kuin syksyllä järjestetyissä kunnan mestaruuskisoissa.

Seuraavassa koosteessa on tarkasteltu miesten sarjan paikallisia kärkituloksia.

Pikajuoksujen kärkinimi on Partion Kyösti Huttunen, joka juoksi myötätuulessa 100 metrillä huippuajan 11,5. Muista paikallisista sprinttereistä mainittakoon 17-vuotias Esko Jolkkonen (12,2), 16-vuotias Harri Linnala (12,4) ja 17-vuotias Matti Ikonen (12,4). Pikaluistelijana paremmin tunnettu Seppo Hänninen juoksi kelpo ajan: 12.5.

400 m:n kärkinimi oli Seppo Hänninen ajalla 54,6. 17-vuotias Seppo Antikainen taas juoksi matkan aikaan 57,1.

800 metrin kärkinimi oli vasta 19-vuotias Partion mailerilupaus Hannu Jämsen ajalla 2.01,6. Sama mies juoksi 1500 metriä 4.14,4 ja 5000 m 16.30,4ö

Kestävyysjuoksuja hallitsi yhä kokenut Oiva Kostamo, joka juoksi 1500 metriä aikaan 4.09.4 (viime vuonna 4.02 !), 3000 metriä 8.46,0, 5000 m 15.38,4 sekä 3000 metrin esteet 9.53,0. ’

Korkeushypyn kärkipää muodostui nuorista kavereista järjestyksessä:

165 Jouko Kokko (18.v.), Pentti Törrönen, Hannu Jämsen

160 Veli-Pekka Hänninen, Ilpo Suomi

155 Matti Kostamo (15-v.), 145 Ahti Karttunen(15-v.)

Seiväshypyn kärkinimi Outokummussa oli Vesan Reino ”Pimpe” Parviainen tuloksella 370. Seuraavina listalla olivat Juhani Nurmi, 18-vuotias Osmo Liuskallio, Pentti Nykänen ja Jouko Kokko (330). 310 hyppäsivät vielä 17-vuotiaat Hannu Tarnanen ja Pekka Karppinen.

Pituushyppy oli kuluneen kauden suosituin yleisurheilulaji Outokummussa. Sen 10:n kärki oli seuraava:

596 Kyösti Huttunen, 592 Aulis Valtonen, 574 Reino Voutilainen, 572 Jouko Kokko, 570 Seppo Antikainen, 568 Juhani Nurmi, 568 Tuomo Kuokkanen (18-v.), 552 Pentti Nykänen, 551 Unto Anttila sekä 544 Hannu Tarnanen.

Kolmiloikassa ei tänä vuonna juuri kilpailtu. Esko Jolkkonen ja ”Seke” Koistinen ylittivät ainakin 11 m.

Kuulantönnön paras outokumpulainen oli Vesan Juhani Nurmi 13 m:n tuloksella. Yli 10 metriä työnsivät Kyösti Huttunen, Reino Koponen, Olli Kujala, Arvi Martikainen, Pentti Nykänen, Pentti Törrönen ja Ville Siimes.

Kiekonheitossa kolme outokumpulaista ylitti 30 metriä järjestyksessä: 38.03 Pentti Törrönen (20-v.), 35.70 Ville Siimes (19.v.) sekä 32 ja ”risat” Arvi Martikainen.

Moukarinheittoa isännöi Vesan kokenut voimanpesä Reino Koponen päälle 44 metrin tuloksella. Juhani Nurmen pisimmälle kiskaisulle tuli mittaa 36 metriä.

*Keihäänheitossa Juhani Nurmi oli omilla metriluvuilla tuloksella 72.01. Viime vuonna yli 70 m heittänyt Aulis Valtonen oli hyvä kakkonen tuloksella 64.68. Yli 50 metriä heittivät Pentti Törrönen, Pentti Valtonen sekä Reino Voutilainen.
Heikki Salmela Dicken 4/1962 –lehdessä*

Kuten yllä olevasta yhteenvedosta näkyy, Outokummussa oli vielä vuonna 1962 runsaasti yleisurheilusta kiinnostuneita nuoria ja vanhempiakin harrastajia. Jostakin syystä heitä ei osattu innostaa jatkamaan tulosten tekoa myös Outokummun ulkopuolella. Ja kun urheilijoiden omakin motivaatio keskittyi muihin asioihin, oli edessä Partion yleisurheilun pitkä alamäki.

Partion yleisurheilumenestyksen tuolloin alkanut selkeä hiipuminen näkyi mm. piirinmestaruuksien määrän putoamisena. Vuosina 1957–1966 seuran yleisurheilijat saavuttivat yhteensä vain 12 piirinmestaruutta, joista viisi tuli miesten, yksi naisten sekä kuusi nuorten sarjassa.

Kun missään ikäluokassa ei enää ollut valtakunnallisia huippuja, OkuP:n seuraluokitus putosi jo vuonna 1957 ensimmäisestä luokasta toiseen ja 1960-luvulla jo alimmalle tasolle eli 3. luokkaan.

Se merkitsi Partion putoamista Pohjois-Karjalassakin kymmenen parhaan seuran joukosta. Tätä taustaa vasten oli itsestäänselvyys se, että TUL:n seura Outokummun Vesa sai rekrytoitua paikkakunnan yleisurheilevaa nuorisoa riveihinsä selvästi enemmän kuin pesäpalloilun kulta-aikaa silloin elänyt svullilainen kilpailijansa.

1950- ja 1960-luvun vaihteen Partion menestynein yleisurheilija oli Hugo Niskasen naapuri ja harjoituskumppani **Oiva Kostamo**. Lahjakas maileri voitti vuonna 1959 yleisen sarjan piirinmestaruuden 1500 metrillä hyvällä ajalla 4.03,6. Seuraavana vuonna Kostamo otti pm-kultaa myös miesten 800 metriltä. Lisäksi Partion mies sijoittui neljänneksi Suomen B-mestaruuskilpailuissa. Sen sijaan Kalevan kisoihin Kostamo ei koskaan osallistunut.

Kostamon nimissä ovat yhä Partion seuraennätykset 3000 metrin esteissä, 800:lla ja 1500 metrillä. Viimeksi mainitun matkan hän juoksi parhaimmillaan aikaan 3.58,6. Kostamo jätti juoksuradat taakseen turhan aikaisin, jo 1960-luvun alkupuolella.

Partion muita vuosien 1957–1966 yleisen sarjan piirinmestareita Oiva Kostamon ja Juhani Nurmen ohella olivat **Väinö Rissanen** miesten pituushypyssä ja **Maija-Liisa Kymäläinen** naisten kiekonheitossa.

Seuran 1960-luvun juniorilupauksista nostaisin esiin pikajuoksija Kyösti Huttusen, neljännesmaileri Seppo Antikaisen, maileri Hannu Jämsenin, korkeushyppääjä Matti Kostamon (yli 185 cm v. 1967), seiväshyppääjä Pekka Karppisen sekä kiekonheittäjä Pentti Törrösen.

Valonpilkahduksia 1970- ja 1980-luvulla

Outokumpulainen yleisurheilu sai uusia menestymisen mahdollisuuksia 1970-luvun alussa, kun kunnan päätöksellä Matovaaran alueelle rakennettiin uusi urheilukenttä. Kentälle tuli kuusi 400 metrin pituista juoksurataa, minkä lisäksi etusuora oli 8-ratainen. Juoksuradan materiaali oli hiilimurskaa, joka korvattiin 1980-luvun alussa jälkeinpäin epäonnistuneeksi todetulla kivituhkalla, joka kenttämestari Kari Malisen mukaan oli hiekkamontusta otettua kivimursketta.

Vaikka Matovaaran kentän hyppy- ja heittopaikatkaan eivät olleet ajanmukaiset, sekä Partion että Vesan yleisurheilijoilla oli vihdoin paikka, jossa sai turvallisesti harjoitella pelkäämättä, että pesäpallo osuvat päähän. Kilpailutoimintaan kenttä oli kuitenkin liian vanhanaikainen.

Toinen uusi mahdollisuus yleisurheilumenestykseen avautui siitä, kun Partion pesäpalloilu alkoi 1970-luvulle tultaessa hiipua. Laji koki todellisen alasajon 1980-luvulla.

Näissä puitteissa outokumpulainen yleisurheilu alkoi varsin nopeasti osoittaa piristymisen merkkejä. Outokummun Partio löysi pienessä ajassa joukon yleisurheilupalmentajia ja -vetäjiä, jotka pystyivät innostamaan uusia tyttöjä ja poikia lajin pariin.

1970-luvun lopun merkittävimpiä valmentajia ja ohjaajia olivat **Ahti Karttunen, Irja Hirvonen, Mikko Savolainen** sekä seuran yleisurheilujaoston puheenjohtajana pitkän päivätyön tehnyt **Osmo Korhonen**. Valmennustiimiä täydensi 1980-luvulla vielä **Aapo Pietiläinen**. Mainittujen johdolla Partion yleisurheiluun tuli mukaan useita lahjakkaita juoksijoita, hyppääjiä ja heittäjiä.

Vuosikymmenen lopun Partion yleisurheilutoiminnassa olivat jonkin aikaa mukana myöhemmin kansainvälisestikin hyvin menestyneet suomalaiset huippuhihtäjät: **Marjo Matikainen ja Jaana Savolainen**.

Ensin mainittu voitti maastajuoksussa alle 14-vuotiaiden tyttöjen piirinmestaruuden vuonna 1979 järjestetyissä Koululiikuntaliiton kilpailuissa. Marjo kukisti loppukirissä monia 1980-luvulta tuttuja huippujuoksijoita ja -hiihtäjiä ja, kuten Raija Huttusen, Jaana Savolaisen, Erja Kuivalaisen sekä Sirpa Ryhäsen.

Matikaisen vanhempien samana vuonna tapahtunut muutto Espooseen oli suuri menetys Partiolle ja koko Pohjois-Karjalalle. Harva tietää, että Espoon Tapiota yleisurheilussa edustanut hiihdon tuleva olympiavoittaja ja maailmanmestari Matikainen juoksi vuonna 1986 800 metrillä erinomaisen ajan: 2.16,42.

1970-luvun lopun Partion kestävyysjuoksun suurin lupaus oli vuodesta 1981 Joensuun Katajaa edustanut ja nuorten sarjoissa useita SM-mitaleita voittanut **Raija Huttunen**.

Partion kasvatti voitti A-tyttöjen maastajuoksun Suomenmestaruuden vuonna 1983 sekä juoksi samana vuonna 19-vuotiaiden ja 22-vuotiaiden naisten yhä voimassa olevat piirinennätykset sekä 1500 metrillä (4.26,48) että 3000 metrillä (9.26,53).

Kaksi vuotta myöhemmin Huttunen juoksi 5000 metrillä ennätyksensä 16.54,04. Näitä aikoja ei ole kukaan alle 19-vuotias nainen Pohjois-Karjalassa sen koommin alittanut. Huttusen ennätys 800 metrillä oli 2.13.52 sekä 10 000 metrillä 34.53,5.

1980-luvun alkuun tultaessa myös **Vannisen veljekset: Markku ja Matti-Pekka** herättivät huomiota lahjakkaina kestävyysjuoksijoina. Veljeksistä nuorempi Matti-Pekka pitää yhä nimissään 12-vuotiaiden poikien 1000 metrin piirinennätystä 2,58, 57.

Molempien Vannisten pääalajiksi vakiintui pian kuitenkin suunnistus, eikä heitä ei sen koommin nähty juoksuradoilla. Partion muista vuosien 1968- 1984 välisen ajan juoksijoista mainittakoon pikajuoksijat Jukka Antikainen, Elina Kirkinen ja Eeva Valkonen.

1980-luvun alkupuolen Partion menestynein kenttälajien yleisurheilija oli kuulantyyönnössä useita nuorten sarjojen piirinmestaruuksia voittanut **Seppo Karttunen**. Osmo Korhosen valmentama nuorukainen pukkasi vuonna 1983 A-poikien piirinennätyksen 14.74, millä tuloksella hän sijoittui saman vuoden valtakunnallisessa tilastossa kymmenen parhaan joukkoon.

Karttusen valmentaja **Osmo Korhonen** oli Partion ainoa yleisen sarjan piirinmestari v. 1968-1984. Osmon pm- lajina oli tietysti kuulantyyöntö, jossa hänen parhaalle työnnölleen saatiin vuonna 1976 mittaa: 13.84.

Hyppylajien 1980-luvun alun suurin ilonaihe oli **Liisa Pietiläinen**, joka jäi vuonna 1984 vain yhden sentin päähän alle 16-vuotisten tyttöjen pituushypyn silloisesta piirinennätyksestä:: 548 cm. Liisa kilpaili menestyksellisesti myös pika-aidoissa.

Partiolla oli tuohon aikaan myös lupaavia korkeushyppääjiä, kuten Mauri Ukkonen ja Timo Sorjonen. Ensimmäinen ylitti 185 cm (1978) ja viimeksi mainittu 190 (1983). Aiemmin jo vuonna 1975 myös Ahti Karttunen oli ylittänyt 185 cm. Myös Erja Koistinen teki korkeushypyssä lupaavia tuloksia.

Käsiteltävän ajanjakson lopulla vuonna 1984 Partio oli seuraluokittelupisteissä Pohjois - Karjalan 13:nneksi paras seura. Alle 14-vuotisten lasten sarjoissa vastaava sijoitus oli 11:s, eli seura oli kaukana piirinkin kärkisijoituksista.

Itse asiassa Partion menestynein yleisurheilija 1970- ja 1980-luvulla oli outokumpulaisen pesäpalloilun ”kummisetä” **Toivo J. Riikonen**, joka voitti tuolloin veteraanisarjoissa pitkillä juoksumatkoilla parikymmentä arvokisamitalia

Vuodet 1985–2004.

Nousu valioluokan yleisurheiluseuraksi

Uuden nousun pohjustaminen

Partion yleisurheilun hiljaiselo päättyi 1980-luvun jälkimmäisellä puoliskolla. Jälkeenpäin tarkasteltuna ratkaiseva käänne alkoi muhia syksyllä 1981, jolloin Suomen Urheiluliiton itäisen alueen koulutuspäällikkö Topi Simonen vieraili Outokummussa ”herättelemässä uinuvaa yleisurheiluseuraa”, kuten hän itse matkansa tarkoitusta kuvasi.

Kymmenestä urheilutalolle aluepäällikköä kuulemaan saapuneesta urheiluihmisestä muodostettiin saman tien Partion uusi yleisurheilujaosto. Sen johtoon valittiin Pentti Vanninen, varapuheenjohtajaksi Raimo Antikainen ja sihteeriksi Irja Koistinen. Jaostoon kuuluivat heidän lisäksi myös Heikki Salmela, Tapio Oinonen, Pekka Siitonen, Aapo Pietiläinen, Pekka Strengell sekä Osmo Korhonen.

Pentti Vannisen ja hänen perheensä muutto Outokummusta Pyhäsalmele 1980-luvun puolivälissä toi kuitenkin muutoksia Partion yleisurheilujaostoon. Heikki Salmela valittiin vuoden 1986 alusta alkaen uudeksi puheenjohtajaksi, ja Irja Koistinen jatkoi sihteerinä. Rahastonhoitajan tehtävät taas otti hoitaakseen Pertti Juntunen.

Yleisurheilun valmennusrinkiin tulivat Osmo Korhosen lisäksi Veikko Vartiainen, Tapio Oinonen ja Pekka Strengell. Vuonna 1990 Oinonen vaihtui jaoston puheenjohtajaksi, ja Salmela hoiti sihteerin tehtäviä seuraavat 10 vuotta (ks. liite 1).

Uusi yleisurheilujaosto omaksui alusta lähtien erittäin kunnianhimoisen tavoiteohjelman yleisurheilun aktivoimiseksi Outokummussa. Sen yksi painopistealue oli paikallisen kilpailutoiminnan tuntuva lisääminen. Käytännössä tämä tarkoitti luokittelukilpailujen määrän nostamista vuositasolla jopa kymmeneen sekä varsinkin alle 14-vuotisten lasten piirimestaruuskilpailujen hakemista Outokumpuun.

Kilpailutoiminnan painopiste oli tässä vaiheessa heittolajeissa, joiden harrastamista edesauttoi Matovaaran kentälle 1980-luvulla saatu uusi moukarihäkki. Tämä investointi poiki seuraavina vuosina Outokumpuun useita juniorisarjoissa valtakunnallisestikin hyvin menestyneitä kiekon- ja moukarinheittäjiä.

Moukarinheittokipinää paikkakunnan nuorisossa sytyttivät lisää Outokummussa 1980-luvun lopulla vaikuttanut yleisurheilumyönteinen liikuntasihteeriksi Pentti Nykänen sekä hänen lajia jo aiemmin Keiteleellä harrastanut poikansa Timo.

Tavoiteohjelman toinen oleellinen painopiste oli valmennustoiminnan tehostamisessa. Ympärivuotiseen harjoitteluun tarjoutui uusia mahdollisuuksia, kun Outokumpuun saatiin vuonna 1984 saatu uusi urheilutalo, jonka sisätiloissa oli 50 metrin pituinen juoksumatto juoksuharjoituksia varten ja heittopressu heittolajien harrastajille. Lisäksi urheilutalon yhteydessä oleva kuntosali antoi seuran yleisurheilijoille uusia eväitä voimaharjoitteluun.

Tämän lisäksi Partion yleisurheilujaosto järjesti Pohjois-Karjalan piirin myötävaikutuksella monipuolista koulutusta seuran yleisurheiluvalmentajille. Jaosto alkoi tuohon aikaan myös ohjata seuran lahjakkaimpia junioreja piiri- ja aluetason valmennusleireille.

1990-luvun alussa Partion yleisurheilu sai erinomaisen lisävahvistuksen, kun outokumpulaislähtöinen kokenut nuorisovalmentaja **Sulo Laukkanen** (1934-2010) muutti Vihdin Nummelasta eläkevuosikseen vanhaan kotikuntaansa ja ilmoittautui vapaaehtoisena mukaan seuran valmennustiimiin.

Todellinen lottovoitto outokumpulaiselle yleisurheilulle oli syksyllä 1992 Matovaaralle valmistunut uusi yleisurheilukenttä. Sen kestopäällystepinnoitteiset juoksuradat sekä nykyaikaiset hyppy- ja heittopaikat mahdollistivat paitsi tasokkaan valmentautumisen myös monipuolisten yleisurheilun arvokisojen hakemisen ja järjestämisen Outokummussa.

Avajaiskilpailuna Partion yleisurheilujaosto järjesti jo samana syksynä yhdessä Outokummun Vesan kanssa kaksipäiväiset piirinmestaruusmoniottelut, joihin tuli osallistujia myös Pohjois-Savon puolelta.

Partio ja Vesa järjestivät Matovaaran kentän varsinaiset vihkiäiskilpailut: **Outokumpu Games** kesäkuussa 1993. Itäsuomalaisten yleisurheilu huippujen lisäksi kisoihin osallistui myös kovatasoisia kansainvälisiä vieraita Venäjältä ja Virosta.

Avajaiskilpailujen yleisön huomion keskipisteeksi nousi OkuP:n oma edustaja: tuore 20-vuotisten naisten pikajuoksun Suomenmestari Kati Vartiainen, joka huipensi kisat voittamalla naisten kovatasoisen 100 metrin juoksun ajalla 12,13.

Urheilukentän peruskorjaus ei kuitenkaan ollut tuon ajan Outokummussa itsestäänselvyys, kuten seuraava klippi kertoo:

Taistelu Matovaaran urheilukentän peruskorjauksesta

Matovaaran vanhan urheilukentän puutteellisuudet yleisurheilukilpailujen järjestämisessä herättivät keskustelua urheilupiireissä kentän perustamisesta lähtien. Varsinkin sadesäällä suorituspaikat olivat niin kurjassa kunnossa, että piikkareilla ei päässyt mihinkään, kun kivituhka mureni jalkojen alta.

Urheilukentän peruskorjaushankkeella oli päättävissä piireissä paitsi kannatusta, myös vastustusta. Erityisesti Outokummun kaupungin tiukka taloudellinen tila heti kaivostoiminnan päättymisen jälkeen huoletti monia kunnallispoliitikkoja. Kriittisiä kannanottoja perusteltiin myös yksilölajien harrastajien vähäisyydellä ja pallopelilajien menestymättömyydellä.

Myös urheiluseurojen johtohenkilöt olivat varsin varovaisia kentän peruskorjauksen suhteen, vaikka vanhan kentän ongelmat oli täysin tiedostettu. Outokummun Partion silloinen puheenjohtaja Mikko Savolainen totesi, että uusi urheilukenttä kyllä tarvitaan, mutta se ei saa nostaa veroäyriä eikä haitata hiihdon kilpailutoimintaa.

Outokummun Vesan puheenjohtaja Unto Timonen oli Savolaista kunnianhimoisempi toteamalla, että Matovaaran urheilukenttäasia olisi pitänyt ratkaista jo vuosia sitten. Hänen mielestään kaupungin taloudellinen tilanne ei jatkossa ole sen parempi. Timonen vaati kentälle kahdeksaa juoksurataa sekä kunnan huoltotiloja. Lisäksi uusi kenttä pitäisi rakentaa vanhan kentän paikalle.

Tiukummin nykyaikaista yleisurheilukenttää vaati rakennettavaksi Partion yleisurheilujaosto, joka otti suoraan yhteyttä kaupungin virkamiesjohtoon ja päättäjiin niin liikuntalautakunnassa kuin kaupunginhallituksessa. Lisäksi jaoston johto vaati asian kiirehtimistä Outokummun Seudun yleisökirjoituksillaan.

Lopulta vuonna 1989 kenttähanke nytkähti liikkeelle, kun opetusministeriö hyväksyi urheilukentän tekniset suunnitelmat ja lupasi hankkeelle tuntuvaan valtionavustukseen. Kun kaupunki varasi kenttäremonttiin neljä miljoonaa markkaa ja uuden huoltorakennuksen rakentamiseen kaksi miljoonaa markkaa, pitkään odotettu projekti lähti etenemään vuosina 1989 -1990.

Yleisurheilukenttää päätettiin rakentaa lähes entiselle paikalleen, mutta hieman käännettynä. Kentästä tuli kuusiratainen, mutta sadan metrin suorat tulivat kahdeksanrataisiksi. Lisäksi radat ja muut suorituspaikat saivat kestopäällystyksen. Opetusministeriön vaatimuksesta urheilukentän keskiosa oli muutettava nurmipintaiseksi

Monien värikkäiden vaiheiden jälkeen uusi Matovaaran kenttä oli käyttökunnossa syksyllä 1992. Alkuperäiseen hankkeeseen tuli muutamia muutoksia, kun kuuluttamorakennus jäi odotuksia pienemmäksi ja huoltorakennuksen rakentamista lykättiin myöhempään aikoihin.

Yleisurheilujaosto kiinnitti tuohon aikaan paljon huomiota myös varainkeruuseen. Uusista merkittävistä rahankeruumuodoista tärkeimpiä oli Suomen Urheiluliiton organisoimien Kunniakerrosten järjestäminen myös Outokummussa vuodesta 1984 lähtien. Vuosina 1986 ja 1990 tapahtumaa oli paikan päällä vauhdittamassa nelin-kertainen olympiavoittaja Lasse Viren.

Kunniakerroksen paikallinen tuotto oli parhaimmillaan pitkälti yli 20 000 markkaa.

Toinen merkittävä tulonlähde oli yleisurheilujaoston vuosina 1987 - 1994 julkaisemat Outokummun Sisulisä –lehdet. Jaoston jäsenten talkootyönä lehden keräämät ilmoitukset olivat erittäin merkittävä apu seuran koko ajan laajenneenvalmennus- ja kilpailutoiminnan rahoittamiseksi. Samalla voitiin koko Outokummun alueelle jaetun lehden kautta tehdä Partion yleisurheilua paremmin tunnetuksi.

Yksi huomionarvoinen tekijä Partion yleisurheilun uuteen nousuun oli uusien tyttöjen ja poikien aktiivinen rekrytointi seuratoimintaan. Tässä oli erittäin suurena apuna paikallinen peruskoululaitos, jonka opettajien kautta yleisurheiluvetäjät ottivat yhteyttä koululaiskilpailuissa hyviin menestyneisiin lapsiin ja heidän vanhempiinsa.

Oma merkityksensä uusien yleisurheilulahjakkuuksien löytämisessä ja kilpailutoimintaan saamisessa oli myös Outokummun Osuuspankin sponsoroimilla jokavuotisilla Hippo- kisoilla.

Jo 1980-luvun lopulla yleisurheilujaosto lähetti ennakkoluulottomasti Partion nuoria yleisurheilijoita saamaan kokemusta suuremmistakin kisatapahtumista. Yhteensä 17 tytön ja pojan iskujoukko oli mukana SVUL:n suurkisoissa Lahdessa vuonna 1986.

Myös pääkaupunkiseudulla 1980-luvulla alkanut Finlandia Junior Games- tapahtuma otettiin jaoston kilpailuohjelmaan jopa niinkin massiivisesti, että parhaana vuotena Helsinkiin lähti linja-autollinen Partion tyttö- ja poikayleisurheilijoita.

Vielä yksi innostamisen muoto oli kahdeksan Partion yleisurheilijan sekä kahden huoltajan Outokummun ruotsalaiseen ystävyyskaupunkiin Olofströmiin kesäkuussa 1988 tekemä menestyksekkäs kilpailumatka. Heittolajien tulevan menestyksen kannalta suuri merkitys oli myös Partion junioriyleisurheilijoiden aktiivinen osallistuminen ”Idän heittäjien” kilpailutoimintaan

Valioluokkaan nousu

Yleisurheilujaoston määrätietoinen työ alkoi yllättävän nopeasti tuottaa tuloksia, vaikka jaoston rivijäsenet vaihtuivat 1990-luvulla moneen otteeseen. Tekemisen meininki oli varsinkin uuden urheilukentän odottamisen ja saamisen aikoihin todella hyvä, mikä alkoi näkyä myös tuloksissa.

Niinpä Partion yleisurheilijoiden jo vuonna 1989 saavuttamat luokittelupisteet riittivät palauttamaan seuran 33 vuoden tauon jälkeen ensimmäisen luokan yleisurheiluseuraksi. Vielä suurempi ilonaihe oli OkuP:n hyvä menestys alle 14-vuotiaiden lasten kilpailutoiminnassa.

Partion alle 14-vuotiaat urheilijat sijoittuivat menestyspisteissä kuuden parhaan seuran joukkoon Pohjois-Karjalassa vuodesta 1985 aina vuoteen 2003 saakka. Vuosina 1986, 1987, 1995 ja 1996 OkuP oli maakunnan kolmanneksi parhain nuorisotoimintaseura.

Tätä taustaa vasten oli odotettavissa OkuP:n vuonna 1993 tapahtunut nousu yli 15-vuotiaiden seuraluokittelussa valioluokan yleisurheiluseuraksi ensimmäisen kerran seuran historiassa.

Suomen urheiluliiton seurat luokiteltiin siihen aikaan seurojen kokoamien luokittelupisteiden perusteella viiteen luokkaan niin, että ns. superluokkaan kuuluu 20 Suomen parasta seuraa, valioluokkaan 50 seuraavaksi parasta seuraa, 1. luokkaan 100 seuraavaksi parasta seuraa, 2. luokkaan 150 seuraavaksi parasta seuraa sekä 3. luokkaan muut luokittelupisteille yltäneet seurat.

Partion nousu yleisurheilun valioluokkaan toistui myös vuosina 2001, 2002 sekä vielä 2003.

Seuraluokituspisteisiin vaikuttivat menestyminen SM- ja piirinmestaruuskisoissa, tulospisteet sekä maaottelu- ym. arvokisaedustukset. Partion yleisurheilijat toivat SM-mitaleja Outokumpuun joka vuosi vuodesta 1987 aina vuoteen 1998 asti sekä uudestaan vuosina 2000 -2004.

Vuosina 1987 -2008 seuran yleisurheilijat saavuttivat yhteensä lähes 70 SM-tason mitalisijoitusta (ks. liite 2). Piirinmestaruusmitaleja taas tuli Outokumpuun pitkälti toistatuhatta 1990-luvulla.

Lisäpisteitä Partio sai siis myös siitä, kun useita seuran yleisurheilijoita oli vuosina 1992 -2004 mukana juniorimaaotteluissa ja muissa yleisurheilun kansainvälisissä arvokisoissa. Seuran urheilijoista Suomea edustivat maaotteluissa Kati Vartiainen, Tero Salmela, Sami Malinen. Sonja Räsänen, Pasi Turunen, Marja-Leena Kurki sekä Olli-Pekka Keronen.

Partion kaksikko: Tero Salmela ja Marja-Leena Kurki ovat edustivat Suomea myös kansainvälisissä arvokisoissa; ensin mainittu oli Suomen edustajana alle 23-vuotiaiden nuorten ensimmäisissä EM-kisoissa vuonna 1997 ja viimeksi mainittu alle 19-vuotisten nuorten MM-kisoissa vuonna 2004.

Kati Vartiainen lyö ensitahdit Partion yleisurheilun nousulle

Partion yleisurheilun uuden nousun johtotähdeksi tuli isä- Veikon aluksi valmentama pikajuoksija Kati Vartiainen. Pekkalankadun nopeakinttuinen tyttö palautti vuonna 1987 Partion pitkästä aikaa SM-mitalikantaan nappaamalla kaksi pronssimitalia 14-vuotisten tyttöjen Suomenmestaruuskilpailuista. Mitalit tulivat 100 ja 300 metriltä ajoilla 12,78 ja 41,02.

Jalkavaivat hidastivat lahjakkaan outokumpulaisprintterin kehitystä seuraavina vuosina. Veikko Vartiaisen kuolema vuonna 1989 ei seuran onneksi lopettanut Katin juoksuharrastusta, vaan ura jatkui entistä nousujohtoisempana uuden valmentajan joensuulaisen piirikouluttajan Jouni Hyttisen ohjauksessa.

Vartiaisen juoksijauran parhaat hetket osuivat vuosiin 1992 - 1993, jolloin hän voitti kahtena vuonna peräkkäin alle 20-vuotisten naisten 100 metrin Suomenmestaruuden. Jälkimmäisenä vuotena Kati oli mukana myös Kalevan kisojen 100 ja 200 metrin finaaleissa sijoittuen molemmilla matkoilla seitsemänneksi.

Loppukesä 1993 meni Katilta jalkavaivojen takia osittain pilalle. Seuraavana vuonna hän yritti jatkaa uraansa uuden seuransa: Joensuun Katajan nimissä. Seuran vaihdoksesta ei kuitenkaan ollut uudeksi nosteeksi, vaan pitkään harjoittelua haitanneiden erilaisten rasitusvammojen vuoksi edessä oli piikkareiden naulaan lyöminen jo samana vuonna.

Vartiaisen ennätysajat 100 ja 200 metrillä: 11,93 ja 24, 67 pysyivät Pohjois-Karjalan naisten piirinennätyksinä aina kesään 2009 saakka. Tällöin Joensuun Katajan Noora Hämäläinen alitti Katin ”satasen” ennätyksen sadasosasekunnilla ja 200 metrin ennätyksen lähes kahdella sekunninkymmenyksellä. Vartiainen on kuitenkin kautta aikain Pohjois- Karjalan toiseksi nopein naispikajuoksija.

Kilpailu-uransa jälkeen Vartiainen avioitui entisen kestävyysjuoksijan Jukka Tammisuon kanssa ja muutti Savonlinnaan.

Moukarinheitosta tulee Partion menestynein yleisurheilulaji

Kati Vartiaisen vanavedessä OkuP:n yleisurheilijoista nousi 1990- ja 2000-luvulla esiin muitakin menestyjiä. Erityisesti heittolajit olivat silloin Partion vahvinta osaamista. Moukarinheitto oli aiemmin ollut Outokummun Partiossa ja samalla koko Pohjois-Karjalassa varsin vähän harrastettu yleisurheilulaji.

Seuran yleisurheiluvetäjät kuitenkin näkivät tässä teknisesti vaativassa lajissa mahdollisuuden nousta muita heittolajeja nopeammin Pohjois-Karjalan ja jopa koko Suomen kärkeen. Keiteleeltä Outokumpuun muuttaneet Pentti ja Timo Nykänen antoivat outokumpulaisille pojille ohjausta moukarinheiton tekniikasta ja harjoittelusta 1980-luvun jälkipuoliskolla. Matovaaran vanhalle kentälle samoihin aikoihin pystytetty uusi moukarinheittohäkki kiinnosti osaltaan urheilukentälle saapunutta nuorisoa.

Kovin pitkää aikaa ei mennyt, kun seuran silloin järjestämissä luokittelukilpailuissa moukarinheitto oli suosituin laji, ja siihen saattoi osallistua pitkälti toistakymmentä paikallista lekanheittäjää.

Partion moukarinheittäjät nousivat 1990-luvulle tultaessa ensin maakunnan ja pian sen jälkeen myös koko Suomen yleisurheilua seuraavien ihmisten tietoisuuteen. Seura saavutti moukarinheitossa vuosina 1989 -1997 yhteensä 15 SM-mitalia, joista kuusi tuli parikilpailuista sekä yhdeksän Sami Malisen ja Tero Salmelan tuomina.

Malinen voitti 13- ja 14-vuotiaiden Suomenmestaruuden vuosina 1989 -1990 sekä oli toinen 16-vuotisten miesten sarjassa vuonna 1992.

Salmela puolestaan nousi SM-kisoissa palkintopallille kuudesti vuosina 1992 -1997, minkä lisäksi hän saavutti joukkuemitaleja yhdessä joko Tuukka Hiltusen tai Sami Malisen kanssa.

Salmelan moukarinheittouran huippuvaihe osui vuoteen 1997, jolloin hänet valittiin Suomen edustajaksi alle 23-vuotiaden nuorten EM-kisoihin Turkuun . Sijoitus kovatasoisessa loppukilpailussa oli 10:s tuloksella 67.08. Todettakoon, että kaksi tulevaa olympiavoittajaa: Valko-Venäjän Ivan Tikhon ja Puolan Zygmunt Ziolkowski heittivät samassa finaalissa.

Kaikkien edellä mainittujen nuorten miesten moukarinheittäjäura päättyi aikaisin. Sami Malisen motivaatio moukarinheittoon päättyi jo 17-vuotiaana. Tuukka Hiltunen taas vaihtoi aikuisiän kynnyksellä moukarinheittoringin jääkiekkoiluun ja jalkapalloiluun.

Vuosituhanen lopulla päättyi myös vuoden 1984 Los Angelesin moukarinheilto olympiavoittaja Juha Tiaisen valmennuksessa olleen Tero Salmelan tavoitteena ollut nousu Suomen huipulle.

Vuonna 1999 Terolle tehty polvileikkaus merkitsi käytännössä hänen kilpailu-uransa päätepistettä. Sitä ennen Tero ennätti osallistua kuudesti Kalevan kisoihin, joissa hänen parhaat sijoituksensa olivat viides sija vuonna 1997 sekä neljäs sija vuotta myöhemmin.

2000-luvun alkupuolella Salmela kävi vielä kahteen otteeseen jäähdyttelemässä Kalevan kisoissa. Puolitehoisesti harjoitellut mies selviytyi viimeisen kerran miesten moukarinheilto loppukilpailuun vuonna 2003 ja sijoittui siinä 10:nneksi tuloksella 60.68.

Salmelan moukarinheittoennätykseksi jäi tulos 70.11, jonka hän heitti kahdesti Lapinlahden eliittikisoissa juhannuksena 1998. Hänen nimissään on edelleen yleisen sarjan moukarinheilto piirinennätys. Juniorisarjojen piirinennätykset Salmela on menettänyt Pyhäselän moukarinheittolupauksille: Kai Räsäselle ja Markus Kokkoselle.

Partion moukarinheittotraditio siirtyi vuosituhanen vaihtuessa seuran tyttöjen harteille. Paula Vänskä ja Päivi Hamunen heittivät silloin alle 14-vuotisten tyttöjen piirinennätyksiä sekä voittivat useita tyttösarjojen piirinmestaruuksia. Isä- Tapion valmentama Hamunen osallistui SM-luokan kisoihin moukarinheilto lisäksi myös kiekonheitossa.

Hyvistä esikuvista huolimatta Partion moukarinheittoharrastus ja varsinkin -menestys hiipui selvästi uudelle vuosituhanelle siirryttäessä.

Keihäänheitto oli Partion toinen menestyslaji

Keihäänheitto oli moukarinheiton ohella Partion toinen menestyslaji 1990-luvulla ja 2000-luvun alussa. Aulis Valtosen ja Juhani Nurmen jälkeen OkuP:n ensimmäinen juniori-ikäisten SM-mitalisti tässä lajissa oli **Mika Kainulainen**, joka nappasi vuosina 1989 -1993 kaksi henkilökohtaista pronssimitalia sekä kaksi joukkueitalia seuratoverinsa **Raine Nissisen** kanssa.

Parivaljakko voitti 20-vuotiaiden sarjassa SM-kultaa vuosina 1992 -1993. Vuonna 1994 Kainulainen heitti miesten keihäällä ennätyksensä 74.64, mikä on edelleen pisin Partiota heittohetkellä edustaneen yleisurheilijan koskaan heittämä keihästulos. Pitempiinkin kaariin miehellä olisi ollut mahdollisuuksia, mutta Kainulaisen motivaatio heittämiseen hiipui jo parin seuraavan vuoden aikana.

Kainulaisen ja Nissisen ohella keihäänheittäjänä samoihin aikoihin kunnostautui myös heitä pari vuotta vanhempi **Erno Salmela**. Aloitettuaan vuonna 1991 opinnot Lappeenrannassa Salmelan eteen kuitenkin seuravaihto Outokummun Partiosta Lappeenrannan Urheilu-Miehiin

Seuravaihdos toi tullessaan SM-menestystä keihäänheiton parikilpailusta yhdessä nuorten keihäänheiton maailmanmestarin Tommi Viskarin kanssa. Salmelan uran huippuhetki osui vuoteen 1996, jolloin hän kaikkien asiantuntijoiden yllätykseksi eteni Tampereella järjestettyjen Kalevan kisojen miesten keihäänheiton loppukilpailuun. Finaalissa tuli oma ennätys: 76.40, mikä riitti kovatasoisessa kilpailussa sijaan 11.

Edellä mainittujen nuorukaisten jälkeen Partion keihäsperinteitä jatkoivat 1990-luvun lopulla ja 2000-luvun alussa **Teemu Hartikainen ja Pasi Turunen**. Ensin mainittu otti yhdessä Johannes Holopaisen kanssa 19-vuotisten miesten keihäänheiton joukkuekilpailusta SM-hopeaa vuonna 2000.

Lähimpänä henkilökohtaista SM-mitalia Hartikainen oli vuonna 2002, jolloin hän heitti 22-vuotisten miesten sarjassa neljänneksi. Suomen Urheiluliiton supernuoriin valitun nuorukaisen ura kuitenkin päättyi heti varusmiespalveluksen jälkeen.

Hartikaistakin paremmin SM-tasolla menestyi teknisesti erittäin lahjakas Pasi Turunen. Törisevän kotipihoilta keihäsoppinsa ammentanut poika voitti vuonna 2001 14-vuotiaiden poikien Suomenmestaruuden tuloksella 63.91. Vuotta myöhemmin Pasi sai 15-vuotiaiden poikien sarjassa hopeaa tuloksella 68.94. Kolmannen henkilökohtaisen SM-mitalinsa Turunen saavutti vuonna 2003, jolloin hän heitti 17-vuotisten miesten sarjassa myös hopeaa tuloksella 71.02.

Vuosina 2005 ja 2006 Turunen sijoitti omassa juniori-ikäluokassaan kuudenneksi eli niukasti SM-pisteille. Nuorukaisen viimeisin SM-pistesija on vuodelta 2007, jolloin hän sijoittui 19-vuotisten miesten sarjassa neljänneksi.

Kahtena seuraavana vuonna loukkaantumisista ja motivaatio-ongelmista kärsineen ja lentopalloiluun keskittyneen lahjakkaan keihäänheittäjän uran jatkuminen oli vähällä päättyä.

Uutta nousua oli kuitenkin nähtävissä syyskuussa 2010, jolloin Turunen paransi Pyhäselän hyppy- ja heittopäivillä ennätystään kerralla lähes kuusi metriä ylittäen samalla ensimmäisen kerran miesten sarjan keihäällä 70 metrin rajan.

Hänen uusi ennätyksensä 72.76 oli miesten a-luokan tulos, mikä oikeutti Partion miehen osallistumaan kesän 2001 Kalevan Kisoihin. Mistään onnenkantamoisesta ei ollut kysymys, sillä Turunen paransi samana syksynä ennätystään jo lukemiin: 73.11.

Pasin nimissä on edelleen 13-vuotiaiden poikien keihäänheiton Suomenennätys 64.23.

Partion keihäänheittäjien SM-mitalikaartiin lukeutui vielä myös **Eetu Huttunen**, joka sijoittui 15-vuotisten poikien sarjassa hopealle vuonna 2003. Lentopalloilussa nuorten maajoukkuevalmennusrinkiin nousseen Eetun yleisurheilu-ura päättyi tuohon kilpailuun.

Mari Ingerttilä oli Partion naispuolisista keihäänheittäjistä menestynein 2000-luvun alkupuolella.

Marja-Leena Kurki 2000-luvun alun ykkösyleisurheilijana

Partion yleisurheilun valtakunnallinen menestys oli 2000-luvun alussa ensisijaisesti lahjakkaiden tyttöyleisurheilijoiden ansiota. Erityisesti maljasalmelainen Marja-Leena Kurki toi silloin OkuP:n nimeä tunnetuksi kansallisilla ja jopa kansainvälisillä kilpa-areenoilla.

Marja-Leena saavutti ensimmäisen merkittävän arvokisamenestyksensä vuonna 2000 sijoittumalla 14-vuotiaiden tyttöjen SM-kisoissa 800 metrin juoksussa kolmanneksi. Vuotta myöhemmin hänen palkintokaappinsa täydentyi 15-vuotisten tyttöjen hopeamitalilla 2000 metrin juoksusta ja pronssimitalilla 800 metriltä.

Seuraavina vuosina Kurki valitsi päälajikseen estejuoksun ja sai valmentajakseen Outokummussa asuvan itsekin kestävyysjuoksua harrastaneen Juri Miljuhinin. Yhteistyön tuloksena oli ensimmäinen SM-mitali esteistä jo vuonna 2002. Se tuli alle 17-vuotisten naisten ikäluokasta. Pronssimitali kirkastui hopeamitaliksi seuraavana vuonna.

Marja-Leenan uran huippu osui vuoteen 2004, jolloin hän voitti 19-vuotisten naisten Suomenmestaruuden 2000 metrin esteissä, minkä lisäksi hän oli 3. sekä 3000 metrillä että maantiejuoksussa.

Saman talven hallikisoista tuli vielä hopeaa 1500 metriltä. Menestyksekkään vuoden kruunasi Kurjen valinta 19-vuotisten nuorten MM-kisoihin Italian Grossetoon. Siellä kansainvälinen vastus oli kuitenkin niin kovaa, että tavoitteena ollut loppukilpailupaikka jäi haaveeksi.

Vuoden 2004 jälkeen jalkavaivat ja loukkaantumiset pilasivat Kurjen harjoittelua. Niistä huolimatta hän napsi useita pistesijoja 19- ja 22-vuotisten SM-kisoissa vuosina 2006 -2008.

Viimeisimmän SM- mitalinsa Kurki sai kesällä 2008 sijoittumalla 22-vuotisten naisten 3000 metrin esteissä kolmanneksi. Hän osallistui estejuoksuun myös Kalevan Kisoissa parhaan sijoituksen ollessa 8. vuonna 2003.

Marja-Leena Kurki kuuluu Partion menestyneimpiin yleisurheilijoihin. Jos hallikisatkin otetaan huomioon, Partiota koko uransa ajan edustanut nainen saavutti yhteensä 11 SM-mitalia vuosina 2000- 2008.

Viimeksi mainittuna vuonna Marja-Leenan yleisurheilu-ura päättyi 22 vuoden iässä. Erityisansiona vielä todettakoon hänen olleen monena vuonna peräkkäin Partion paras rahankerääjä Kunniakierros-tapahtumissa.

Partion muutkin tytöt kahmivat SM-mitaleja

Kati Vartiaisen ja Marja-Leena Kurjen lisäksi Outokummun Partiolla oli 1990-luvulla ja 2000-luvun alussa useita muitakin erityisesti alle 15-vuotisten sarjoissa hyvin menestyneitä tyttö-yleisurheilijoita. Valitettavan monen heistä yleisurheilu-ura kuitenkin päättyy viimeistään teini-iässä.

Yksi näistä tähdenlennoista oli **Merja Räsänen**, joka sijoittui vuonna 1989 13-vuotisten tyttöjen korkeushypyssä SM-hopealle ikäluokkansa huipputuloksella 159.

Hieman pitempään pysyi leikissä mukana Viuruniemeltä kotoisin oleva **Sonja Räsänen**. Isä-Jorman valmentama neitokainen nousi nopeasti ikäluokkansa Suomen huipulle voittamalla vuonna 1990 13-vuotisten tyttöjen kiekonheiton Suomenmestaruuden sekä ottamalla päälajikseen myöhemmin vakiintuneessa kuulantyyntöissä SM-hopeaa.

Sonja menestys jatkui seuraavana vuonna, jolloin hänen tuomisinaan oli 14-vuotisten SM-kisoista hopeamitalit sekä kuulasta että kiekosta.

Sonja ennätti ennen lopettamistaan saada yhteensä peräti yhdeksän SM-mitalia kuulantyyntöistä . Vuosina 1992 -1993 hän saavutti 16-vuotisten sarjassa kaksi mitalia hallikisoista sekä yhden mitalin ulkoratakaudelta.

Räsäsen yleisurheilu-ura päättyi alle 19-vuotiaana, mitä ennen hän nappasi vielä pronssia 18-vuotisten naisten SM-hallikisoissa. Viimeisessä kilpailussaan vuonna 1995 Sonja otti Liisa Antikaisen kanssa SM-pronssia 19-vuotisten naisten kuulantyyntöiden parikilpailusta.

Yksi Partion monipuolisimpia yleisurheilulahjakkuuksia oli **Maija Kovalainen**. Hän teki läpimurtonsa ikäluokkansa Suomen huipulle vuonna 1994, kun hän sijoittui toiseksi 13-vuotisten tyttöjen SM-kisojen 6-ottelussa. Seuraavana vuonna Maija otteli 14-vuotisten sarjassa Suomenmestaruuden ja oli sen lisäksi korkeushypyssä toinen. Menestys jatkui myös vuonna 1996, jolloin outokumpulaisneito sijoittui 15-vuotisten tyttöjen 6-ottelussa toiseksi.

Tämän jälkeen Kovalaisen yleisurheilu-ura jatkui vuoteen 2009 saakka Joensuun Katajan riveissä. Hänen Kataja-vaiheensa tärkeimpiä saavutuksia olivat valinta naisten 7-ottelussa Suomen yleisurheilujoukkueeseen vuoden 2006 Göteborgin EM-kisoissa. Lisäksi hänen urallaan oli viisi maaotteluedustusta moniotteluissa ja yksi pituushypyssä.

Maija Lasaroff- nimellä uransa lopun kilpaillut joensuulainen voitti vuosina 2003-2008 toistakymmentä SM-mitalia, kunnes vammakierre lopetti hänen uransa keväällä 2009. Partion kasvatin nimissä on yhä Pohjois-Karjalan naisten 7-ottelun piirinennätys: 5874 pistettä.

Joensuun Katajaan kapsahti myös Kovalaisen ikätoverin: **Pia Gladin** yleisurheilu-ura. Vaikka SM-mitalit jäivät yhtä hallipronssia lukuun ottamatta Pialta puuttumaan, hän ennätti osallistua myös Partion nimissä useisiin juniori-ikäisten SM-kisoihin sekä voittaa monia piirinmestaruuksia erityisesti pituushypyssä ja kolmiloikassa.

Korkeushyppy oli taas toisen hyppylajien lahjakkuuden **Kirsi Kähkösen** menestyslaji. Sulo Laukkasen valmentama tyttö voitti vuonna 2003 14-vuotisten tyttöjen Suomenmestaruuden tuloksella 164 ja otti saman lajin parikilpailussa SM-hopeaa yhdessä Mari Ingerttilän kanssa.

Seuraavana vuonna Kirsin korkeushyppysijoitus 15-vuotisten SM-kisoissa oli neljäs, mutta lajin parikilpailusta hän voitti Partiolla Suomenmestaruuden yhdessä Nina Koistisen kanssa. Vuoden 2004 SM-kisoihin päättyi silloin vasta 15-vuotiaan Kähkösen urheilu-ura.

Edellä mainittujen lisäksi monet muutkin Partion tyttöurheilijat menestyivät hyvin alle 15-vuotiaiden SM-kisoissa. Yksi heistä oli **Paula Vänskä**, joka sijoittui vuonna 1999 14-vuotisten tyttöjen kuulantönnössä neljänneksi. Samaan sijoitukseen ylsivät 15-vuotisten tyttöjen kiekonheiton parikilpailuun osallistuneet **Päivi Hamunen ja Hanna Mustonen**.

Muista 1990-luvulla erityisesti pm- kisoissa hyvin menestyneistä Partion yleisurheilijoista mainittakoon vielä Anu ja Satu Oinonen, Lotta Parviainen, Satu ja Tiina Strengell, Outi Tölli, Maiju Turunen, Laura Mustonen sekä Miamari Kuronen .

Pojatkin ylsivät SM-mitaleille

Partion yleisurheilun uuden nousun huippuvaihe nosti esiin myös monia menestyneitä poikayleisurheilijoita. Edellä esiteltyjen moukarin- ja keihäänheittäjien lisäksi seura löysi lahjakkaita poikia lähes kaikista yleisurheilulajeista.

Yksi heistä oli pikajuoksuissa ja hyppylajeissa menestynyt **Jani Hyttinen**. Isä- Veijon valmentama nuorukainen teki kansallisen läpimurtonsa vuonna 2001 sijoittumalla 14-vuotisten poikien SM-kisojen kolmiloikassa toiseksi ja 100 metrillä kuudenneksi.

Kaksi vuotta myöhemmin Hyttinen yhdessä seuratoverinsa **Antti Lappalaisen** kanssa voitti 17-vuotisten miesten Suomenmestaruuden pituushypyn joukkuekilpailussa. Henkilökohtaisessa kisassa Jani jäi niukasti mitalisijoilta, kun oli neljäs.

Neljäs sija tuli parivaljakolle: Hyttinen- Lappalainen myös kolmiloikan joukkuekilpailusta. Molempien nuorukaisen yleisurheilukipinä hiipui pian näiden menestysten jälkeen.

Ainoa kestävyysjuoksussa SM-mitaleille yltänyt Partion miesyleisurheilija oli **Olli-Pekka Keronen**. Monipuolisena urheilijana ja innokkaana harjoittelijana tunnetun nuorukaisen päälajiksi vakiintuivat vähitellen kestävyysjuoksut ja erityisesti estejuoksu.

Vuonna 2002 Keronen juoksi 17-vuotisten miesten SM-kisoissa 1500 metrin esteissä kolmanneksi ja pääsi sen ansiosta mukaan Suomi-Baltia-maaotteluunkin. Seuraavana vuonna Olli-Pekan oli tyytyminen kuudenteen sijaan 19-vuotisten miesten 2000 metrin esteissä.

Tässä vaiheessa nuorukainen oli jo aloittanut opintonsa Kuhmoisten kestävyysjuoksulukiassa, ja edessä olivat seurasiirrot sekä urheilu-uran kääntyminen jäähdyttelyvaihteelle.

Muista Outokummun Partiossa yleisurheilu-uransa aloittaneista poikaurheilijoista mainittakoon Joensuun Katajassa viesteissä ja esteissä useita nuorten sarjojen SM-mitaleja voittanut kestävyysjuoksija **Jussi Oinonen**.

Seuralla oli myös lahjakkaita korkeushyppääjiä, kuten 185 cm ylittäneet **Sakari Salmela** ja **Juha Vihreäpuu** sekä 9- ja 10-vuotisten poikien piiriennätystä yhä nimissään pitävä **Juuso Litja**.

Partion poikalupausten listaa täydensivät vielä Simo Hiltunen, Mikko Ervast, Timo Kojo, Markku Kärkkäinen, Marko Ovaskainen, Tomi Kervinen, Mikko Korpelainen sekä Anssi Liimatta.

Edellä mainituista nuorukaisista urheilu-urallaan pisimmälle eteni Sakari Salmela, joka Joensuuhun muutettuaan pelasi salibandyssä seitsemän kautta Josban riveissä. Simo Hiltusesta taas tuli kirjailija.

Vuodet 2005-2011

Yleisurheilukipinä hiipuu Outokummussa

Partion yleisurheilun toinen nousuvaihe päättyi vuoden 2004 jälkeen. Seuran alamäki näkyy hyvin sekä seuraluokittelu- että nuorisotoimintakilpailupisteissä.

Seuraluokittelupisteisiin tuohon aikaan laskettiin seuran menestyminen yli 14-vuotiaiden Suomenmestaruus- ja piirinmestaruuskilpailuissa. Seurat saivat lisäpisteitä myös urheilijoidensa maaottelu- ja muista arvokisaedustuksista sekä tulosten tasokkuuden perusteella.

OkuP:n seuraluokittelun pistekehitys vuosina 1996 -2011 oli seuraava:

v. 1996 127,0 pistettä

v. 1997 85,5 ”

v. 1998 82,5”

v. 1999 90,5”

v. 2000 91,0”

v. 2001 168,0”

v. 2002 180,0”

v. 2003 236,0”
v. 2004 121,2”
v. 2005 43,0”
v. 2006 45,0”
v. 2007 33,75”
v. 2008 36,0”
v. 2009 23,0”
v. 2010 18,25”
v. 2011 7,50”.

Sama kehitys näkyy vuosien 1989 -2011 nuorisotoimintakilpailupisteistä. Niihin on laskettu mukaan seuran alle 15-vuotiaiden tyttöjen ja poikien menestys piirimestaruuskilpailuissa sekä urheilijoiden osanottojen ja lunastettujen kilpailulisenssien määrä.

Partion osalta nuorisotoimintakilpailun pisteiden kehitys on ollut seuraava:

v. 1989 477 pistettä
v. 1990 505”
v. 1991 556”
v. 1992 473”
v. 1993 472”
v. 1994 450”
v. 1995 704”
v. 1996 660”
v. 1997 468”
v. 1998 566”
v. 1999 514”
v. 2000 733”
v. 2001 544”
v. 2002 313”
v. 2003 345”
v. 2004 201”
v. 2005 67”
v. 2006 31”
v. 2007 47”
v. 2008 127”
v. 2009 142”
v. 2010 104”
v. 2011 169,5”.

Kuten tilastoista näkyy, Outokummun Partion yleisurheilun menestys alkoi selvästi hiipua 2000-luvun ensimmäisen vuosikymmenen puolivälissä. Samaan aikaan myös kilpailutoimintaan osallistumisen oikeuttavien yleisurheilulisenssien määrässä tapahtui roima pudotus. Vuoden 2001 79 lisenssistä tiputtiin 29:een vuonna 2004. 2000 -luvun huonoimpina vuosina: 2007-2008 lisenssin lunasti enää vain kymmenkunta Partion yleisurheilijaa.

Tätä taustaa vasten oli odotettua OkuP:n putoaminen valioluokasta ensimmäiseen luokkaan vuonna 2004. Seuraavana vuonna seuraluokitus putosi jälleen yhdellä eli toiseksi alimpaan.

Vuonna 2011 Partion seuraluokittelupisteet riittivät koko valtakunnassa vasta sijaluvulle 313, kun 1990-luvulla ja 2000-luvun alussa seuran sijoitus oli ollut reippaasti 100:n paremmalla puolella. Parhaana vuonna Partio oli 46. menestynein yleisurheiluseura koko Suomessa.

Myös nuorisotoimintakilpailussa Partio putosi Pohjois-Karjalan kärkiseurojen joukosta. Huonoimmillaan OkuP:n sijoitus oli vuonna 2007, jolloin seuran pisteet riittivät maakunnassa vasta 17:nneksi.

Sanomattakin oli selvää, että uusia SM-tason yleisurheilijoita ei Outokummusta vuoden 2004 jälkeen löytynyt. Onneksi ”vanhat konkarit”: Marja-Leena Kurki, Pasi Turunen ja Mari Ingerttilä saalistivat vuosina 2004 -2008 omista päälajeistaan SM-pisteitä eli sijoittumisia kuuden/ kahdeksan parhaan joukkoon.

Kurjen vuonna 2008 saavuttama pronssimitali 22-vuotisten naisten 3000 metrin esteistä saattaa jäädä pitkäksi aikaa viimeiseksi arvokisamitaliksi, jonka outokumpulainen yleisurheilija on urallaan saavuttanut.

Myöskään uusia piiriennätyksiä outokumpulaiset yleisurheilijat eivät tehneet missään sarjassa vuosina 2005 -2011.

Syitä yleisurheilun näivettymiseen Outokummussa

Hyvä kysymys kuuluu: mistä OkuP:n yleisurheilun tason ja harrastajien määrän lasku johtuivat ?

Tähän on heti todettava, että syitä löytyy runsaasti eikä niitä kaikkia voi tässä yhteydessä luetella.

Tämän kirjoittajan käsityksen mukaan ratkaiseva yleisurheiluinnostuksen lopahtaminen ajoittuu vuoteen 2002, jolloin Joensuussa järjestetyissä Kalevan Kisoissa ainoa Joensuun ympäristön yleisurheilun kärkiseura, joka ei millään tavoin osallistunut kisajärjestelyihin, oli Outokummun Partio. Kalevan Kisojen järjestelyihin osallistumisesta olisi ollut Partiolle suurta imagollista ja taloudellista hyötyä.

Toinen oleellinen syy harrastajamäärien pienenemiseen oli outokumpulaisen nuorison vieraantuminen yleisurheilusta, vaikka paikkakunnalla oli maakunnan ehkä toiseksi paras yleisurheilukenttä, ja vaikka seuralla oli takanaan parikymmentä vuotta kestänyt yleisurheilun yhtäjaksoinen menestyskausi.

Näyttää siltä, että joukkuelajien imu oli vain liian voimakas yksilölajien harrastamiselle Outokummussa. Asiaan vaikutti osaltaan ikäluokkien selkeä pienentyminen. Niinpä monet outokumpulaiset pojat valitsivat tuolloin lempilajikseen joko jääkiekkoilun, salibandyn tai lentopalloilun.

Yleisurheilua päälajinaan harrastavia poikia ei ole viime vuosina tullut juuri lainkaan mukaan Partion kilpailutoimintaan. Seuran tyttöjen ykköslajina taas on ollut viime vuosina lentopalloilu.

Partion yleisurheilun anemiasta ei tietenkään voi syyttää edellä mainittuja lajeja, vaan ensisijaisesti sitä, että OkuP:n yleisurheilu ei ole pystynyt tarjoamaan riittävän trendikästä vaihtoehtoa kyseisille joukkuelajeille.

Samansuuntainen kehitys on tapahtunut monella muullakin paikkakunnalla Suomessa, täällä Pohjois-Karjalassa Outokummun lisäksi erityisesti Kiteellä ja Nurmeksessa. Toisaalta Joensuussa sekä varsinkin Pyhäselässä yleisurheilun vetovoima on säilynyt.

”Tuskaa” lieventää se, että Partion muutkin aiemmin vahvat yksilölajit, kuten hiihto ja suunnistus ovat menettäneet täysin imunsa outokumpulaisen nuorison keskuudessa.

Ehkäpä päätekijä yleisurheilun suosion pienentymiselle on pienten urheiluseurojen perinteisessä painajaisessa eli vetäjäpulassa. Vanhat vetäjät väistyivät syrjään 2000-luvun alussa. Vaikka päteviä ja lajiin sitoutuneita yleisurheiluvalmentajia, kuten Tapio Hamunen ja Juri Miljuhin, Partiolle on edelleen löytynyt, seuran yleisurheilujaostoon ei saatu riittävän laajaa ja työtä pelkäämätöntä tiimiä, kuin Partiolla oli 1980- ja 1990-luvulla sekä vielä 2000-luvun alussa.

Onneksi valoa on tällä hetkellä tunnelin päässä, mikä on näkynyt viime vuosina erityisesti tyttöjen hyvänä menestyksenä, mistä voidaan kiittää nykyisiä vetäjiä ja valmentajia.

Yksi relevantti tekijä Partion yleisurheilumenestyksen laskussa saattaa olla paikallisen kilpailutoiminnan selkeässä vähenemisessä 1980- ja 1990-luvun tasosta. Luokittelu- kilpailuja on järjestetty ainakin yli puolet vähemmän kuin silloin.

Pari kertaa kesässä yhteistyössä Polvijärven Urheilijoiden kanssa järjestettävät piirinmestaruuskilpailut eivät riitä paikkaamaan paikallisten kilpailujen tarvetta. Kansallisia yleisurheilukilpailuja taas Outokummussa on järjestetty vain kahdesti 2000-luvulla, nimittäin vuonna 2001 Joensuun Katajan kanssa järjestetyt Partion 90- vuotisjuhlakisat sekä vuonna 2011 yhdessä Polvijärven Urheilijoiden kanssa järjestetyt Partion 100-vuotisjuhlakansalliset.

Viime vuosien ylivoimaisesti tasokkain paikallinen yleisurheilutapahtuma oli Koululiikuntaliiton SM-kilpailujen järjestäminen Outokummussa syyskuussa 2008. Yhteistyössä Polvijärven Urheilijoiden kanssa järjestettyyn tapahtumaan osallistui runsaasti outokumpulaisia urheiluihmiä. Yksi heistä oli yleisurheilujaoston sihteeri Lilja Surakka, joka toimi kaksipäiväisten kilpailujen pääsihteerinä.

KLL:n kisoihin osallistui kolme Partion yleisurheilijaa. Heistä parhaiten menestyi alle 15-vuotisten poikien kuulantönnössä neljänneksi sijoittunut Markus Pyykkö.

Koululiikuntaliiton kisojen urheilullista merkitystä ja varsinkin suurta taloudellista tuottoa ei osattu heti hyödyntää Partion kilpailutoiminnassa.

Pienen kritiikin paikka on myös outokumpulaisten yleisurheilijoiden vähäinen osallistuminen piirinmestaruuskisoihin. Viestijoukkueita ei saatu kokoon vuosikausiin, eikä seura viime vuosina juuri lainkaan osallistunut maakunnan junioriurheilun tasoa parhaiten läpiluotaavaan seuracupiinkaan.

Toivoa sopii, että Partion yleisurheilun laskukausi jää mahdollisimman lyhyeksi, ja uuden menestyksen tuulet alkavat puhaltaa, ennen kuin seura juhlii seuraavan kerran.

Loppusanat

100 vuotta on pitkä aika minkä tahansa organisoidun järjestön toiminnan tarkasteluun. Se mahdollistaa riittävän laajan perspektiivin saamisen esimerkiksi urheiluseuran lasku- ja nousukausien analysoimiseen, samalla kun se selkeyttää seuratoiminnassa mukana olleiden urheilijoiden, heidän valmentajiensa sekä muiden innoittajien todellisen merkityksen hahmottamista.

Vuonna 2011 100 vuotta täyttäneen Outokummun Partion osalta on todettava, että se on ollut ensisijaisesti yleis- ja kasvattajaseura, jonka menestyslajit ovat vaihtuneet vuosikymmenten saatossa.

Pesäpalloilu löi vahvan leimansa Partion varsinkin 1960-luvun seuratyöhön. Pesäpalloiluhuuma haihtui Outokummusta viimeistään 1980-luvulla, ja tällä hetkellä lajista on jäljellä enää pelkät muistot, mutta ei juuri minkäänlaista ohjattua kilpailutoimintaa. Lentopalloilusta on taas 2000-luvulla tullut Partion selkeä ykköslaji.

Myös yleisurheilulla on ollut omat vahvat hetkensä Partion pitkällä taipaleella. Huippuvuodet ovat osuneet kahteen ajankohtaan: ensin viime sotiemme jälkeiseen vuosikymmeneen ja toisen kerran 1900-luvun loppupuolelle sekä 2000-luvun alkuun. Tätä ennen sekä myös menestysvuosien välissä oli pitkiä aikoja, jolloin Outokummun Partion yleisurheilijoiden nimiä oli turha etsiä valtakunnallisista ja jopa Pohjois-Karjalan piirin tilastoista.

Partion yleisurheilun lievä epäonnistuminen on siinä, että seura ei ole lukuisista lahjakkaista junioreistaan pystynyt tuottamaan kansainvälisesti menestyneitä aikuisyleisurheilijoita, kuten olympiamitalisteja tai maailmanmestareita, Hugo Niskasta lukuun ottamatta ei edes yleisen sarjan Suomenmestareita.

Moni suomalainen paikkakuntahan tunnetaan yleisurheilusankareistaan, kuten Tohmajärvi Seppo Rädystä, Pyhäselkä Aki Parviaisesta, Myrskylä Lasse Virenistä, Turku Paavo Nurmesta, Perho Arsi Harjusta, Äänekoski Jorma ja Kimmo Kinnusesta, Joensuu Jukka Keskisalosta jne.

Outokummun nuorisolta on puuttunut vastaava oma yleisurheiluidoli, jonka esimerkki olisi osaltaan saanut paikkakunnan nuoret kiinnostumaan sekä juoksuista sekä kenttälajeista. Paikallisen esikuvan puuttumisesta huolimatta outokumpulaisesta yleisurheilusta on löytynyt useita lupaavia junioryleisurheilijoita ja jopa niin sanottuja lapsitähtiä. Valitettavan monen lahjakkaan juoksijan, hyppääjän tai heittäjän sporttinen kunnianhimo ja menestyksen nälkä ovat päättäneet viimeistään teini-iässä.

Perustellusti voi kysyä, olisivatko nämä lupaukset pystyneet jatkamaan uraansa aikuisikäen saakka Outokumpua yleisurheiluystäväisemmässä kunnassa tai Partiota kunniakkaammat yleisurheilutraditiot omaavassa urheiluseurassa. Tähän on todettava, että hyvin harvoista jo

lapsina yleisurheilu-uransa aloittaneista moninkertaisista piirinmestareista on aikuisiässä tullut piirin, saati Suomen huippuja. Toisaalta löytyy esimerkkejä myös siitä, että seuranvaihto Partiosta esimerkiksi Joensuun Katajaan ei ole antanut urheilijalle todellista nostetta jatkaa yleisurheilua Suomen, saati maailman huipulle.

Lisäksi pienen kasvattajaseuran taloudelliset ja valmennukselliset resurssit ovat yleensä riittämättömät nuoren urheilijan kannustamisessa kohti arvokisamitaleja. Oma lukunsa on vielä oman perheen tuessa nuoren urheilu-uralle. Jos tukea tai ymmärtämystä ei tule tarpeeksi, nuoren on helppo siirtyä sellaisiin harrastuksiin, joista saa vähemmällä vaivalla hyviä ”fiiliksiä”.

Ehkäpä sadan vuoden ikään päässeen Outokummun Partion yleisurheiluihmisten on tyytyminen siihen, että onneksi Outokummusta on löytynyt useita alle 15-vuotiaiden sarjoissa hyvin menestyneitä tyttö- ja poikaurheilijoita. Tämä todistaa ainakin sen, että myös susirajalta lahjakas nuori voi nousta ikäluokkansa valtakunnalliseen eliittiin, vaikka harjoitteluolosuhteet eivät täällä ole aina olleet parhaat mahdolliset.

Toisaalta vanhemmat voivat perustella lasten rekrytointia urheiluseuraan ainakin sillä tosiasialla, että jälkikasvu on pysynyt poissa pahanteosta silloin, kun he ovat osallistuneet kilpailutoimintaan ja ohjattuihin harjoituksiin.

Loppupeleissä kumpi sitten on nuoren kehitykselle tärkeämpää: kehittyäkö junttimaiseksi huippu-urheilijaksi vai hyväksi kansalaiseksi ?

Partion yleisurheilun huippuhetkiä v. 1911 -2011:

1910: Kuusjärven Veikot perustetaan

1911: Seuran nimi vaihdetaan Kuusjärven Partioksi

1937: Outokumpu Oy:n urheilukenttä vihittään käyttöönsä Kyykerillä

1941: Seuran nimi muutettiin Outokummun Partioksi

1947 -1956: Partio nousee ensimmäisen luokan yleisurheiluseuraksi

1949: Partio järjestää 10-ottelun SM-kisat yhtiön kentällä. Seuran Jouko Peltola ottelee neljänneksi.

1951: Hugo Niskanen voittaa Suomen mestaruuden 10 000 metrin juoksussa

1952: Hugo Niskanen edustaa Suomea 10 000 metrin juoksussa Helsingin olympialaisissa

1952 -1959 Outokumpulainen Kalervo Keijonen toimii Pohjois-Karjalan piirin yleisurheilu- jaoston puheenjohtajana

1954: Sanomalehti: Karjalainen valitsee Hugo Niskanen Pohjois-Karjalan vuoden urheilijaksi

1954: Partiolla on peräti 29 luokiteltua yleisurheilijaa

1956: Pentti Miettinen voittaa nuorten Suomenmestaruuden seiväshypyssä

1961: Aulis Valtonen heittää keihästä 70.22

1978 -1980: Suomen tulevat hiihtotähdet: Marjo Matikainen, Jaana Savolainen sekä Joensuun Katajassa 1980-luvulla hyvin menestynyt Raija Huttunen kilpailevat juoksumatkoilla Partion nimissä.

1981: SUL:n itäisen alueen valmennuspäällikkö Topi Simonen vierailee Outokummussa

1984: Liisa Pietiläinen hyppää pituutta 548 16-vuotiden tyttöjen sarjassa

1984: Outokummun uusi urheilutalo vihitaan käyttöön
1986: 17 Partion yleisurheilijaa osallistuu Lahdessa järjestettyihin SVUL:n suurkisoihin. 4-kertainen olympiavoittaja Lasse Viren osallistuu Partion Kunniakierrokseen. Viren on mukana Kunniakierros-tapahtumassa myös vuonna 1990.
1987: Kati Vartiainen voittaa ensimmäiset SM-mitalinsa pikamatkoilla
1987 -1994 Partion yleisurheilua esitellyt Outokummun Sisulisä-lehti ilmestyy
1988: Kahdeksan Partion yleisurheilijaa osallistuu Ruotsin Olofströmissä järjestettyihin yleisurheilukisoihin
1989: Partio palaa 1. luokan yleisurheiluseuraksi 33 vuoden tauon jälkeen
Sami Malinen voittaa 13-vuotiaiden poikien Suomenmestaruuden moukarinheitossa
1990: Sami Malinen voittaa myös 14-vuotiaiden poikien moukarinheiton Suomenmestaruuden. Sonja Räsänen voittaa puolestaan 13-vuotiaiden tyttöjen sarjan kiekonheiton Suomenmestaruuden.
1992: Peruskorjattu nykyaikainen Matovaaran yleisurheilukenttä otetaan käyttöön.
Kati Vartiainen voittaa 20-vuotiaiden naisten 100 metrin Suomenmestaruuden
1993: Uuden yleisurheilukentän vihkiäiskilpailut: Outokumpu Games järjestetään. Kilpailuihin osallistui useita kansainvälisiä urheilijoita. Kati Vartiainen uusii Suomenmestaruutensa 20-vuotiaiden naisten 100 metrillä Partio nousee valioluokan yleisurheiluseuraksi. Seuran yleisurheilijat kokoavat yhteensä 39 SM-pistettä, mikä nostaa Partion koko valtakunnan 42:nneksi parhaaksi seuraksi Kalevan Malja-pisteissä
1994: Mika Kainulainen heittää keihästä 74.64
1995: Maija Kovalainen voittaa 14-vuotiaiden tyttöjen sarjassa 6-ottelun Suomenmestaruuden.
1997: Tero Salmela sijoittuu 10:nneksi moukarinheiton loppukilpailussa alle 23-vuotisten EM-kisoissa Partio järjestää Outokumpu Junior- Games –tapahtuman. johon osallistuu suuri joukko kohtlajärveläisiä junioriyleisurheilijoita.
1998: Tero Salmela ylittää ensimmäisenä pohjoiskarjalaisena 70 metrin rajan miesten moukarinheitossa. Tulos 70.11 syntyy Lapinlahden eliittikisoissa ja on vieläkin Pohjois-Karjalan piiriennätys.
2000: Pasi Turunen heittää 13-vuotiaiden poikien keihäänheitossa uuden Suomenennätyksen 64.23
2001 -2003: Partiosta tulee jälleen valioluokan yleisurheiluseura
2001: Pasi Turunen voittaa 14-vuotisten poikien keihäänheiton Suomenmestaruuden. Taakse jää mm. Suomen tuleva MM-edustaja ja EM-kisojen pronssimitalimies Ari Mannio. Partio järjestää kansalliset 90-vuotisjuhakisat yhdessä Joensuun Katajan kanssa.
2003: Marja-Leena Kurki edustaa Suomea naisten 3000 metrin esteissä Italian Grossetossa järjestetyissä 19-vuotisten nuorten MM-kisoissa. Kirsi Kähkönen voittaa 14-vuotiaiden tyttöjen sarjassa korkeushypyn Suomenmestaruuden
2008: Partio järjestää yhdessä Polvijärven Urheilijoiden kanssa Koululiikuntaliiton yleisurheilun SM-kisat
2011: Partio järjestää kansalliset 100-vuotisjuhlakisat yhdessä PoU:n kanssa. Kilpailujen päälajin: miesten keihäänheiton voitti Lapinlahden Vedon Sampo Lehtola. Seuran ainoa luokiteltu yli 15-vuotias yleisurheilija Pasi Turunen heittää miesten keihänsä ennätyksensä 73.11 sekä osallistuu ensimmäisiin Kalevan Kisoihinsa. Partio sijoittuu 313:nneksi parhaaksi suomalaiseksi yleisurheiluseuraksi SUL:n julkistamassa seuraluokituksessa. Taakse jää vielä 141 yleisurheilua Suomessa harrastavaa seuraa.

Lähteet:

Painetut lähteet:

Björn Ismo, Immonen Liisa, Pennanen Matti: Outokumpulainen- kaivoskaupungin historiaa Outokumpu 2000
Hakola Arto: Kyläseuroista perusvoimaa Outokummun Partion urheilutoimintaan, Joensuu 2012
Hakola Arto: Kaivoksen kainalosta maailman kilpakentille, Joensuu 2012
Huttunen Veikko, Sivonen Tuovi: Kuusjärven - Outokummun historia. Joensuu 1974
Häyrynen Simo: Kulttuuri jää. Outokumpu kaivosteollisuuden jälkeen. Helsinki 2010.
Juvonen Toivo: SVUL:n Pohjois-Karjalan piiri. Joensuu 1967
Komulainen Martti: SVUL:n Pohjois-Karjalan piiri 1906 -1986. Joensuu 1988
Könönen, Juha: Vate- tarina miehestä, metallista, musiikista ja mitaleista. Vammala 2009
Piiparinen Pekka: Kaivoksesta kaupungiksi –kaivoskaupungin historiaa. 2007

Painamattomat lähteet:

Haapala Petri: Hugo Niskasen haastattelu Karjalaisessa v, 2006 otsikolla: Hugo Niskasen jalka nousee yhä kepeästi.
Laukkanen Ahti: Kaksi monistetta: OkuP:n toiminta 1910-1946 ja OkuP:n toiminta 1910-1960
Lehtileikkeitä sanomalehdistä: Karjalainen, Karjalan Maa, Outokummun Seutu
Martikainen Pekka: Hugo Niskasen haastattelu Outokummun Seudussa 29.4. 2010 otsikolla: ”Harvinainen laatuaan”
Miettinen Mari: Moniste OkuP:n toiminnasta 1911-1991
Outokummun Partion 75-vuotisjuhlalehti v. 1986
Outokummun Partion 80-vuotisjuhlalehti v. 1991
Outokummun Partion 90-vuotisjuhlalehti v. 2001 (Outokummun Seudun liitteenä)
Outokummun Seudun artikkeli 11.8. 1989: Matovaaralla ei ole mikään hyvässä kunnossa
Outokummun Sisulisälehti 1987 -1994
Partanen Jari: Hugo Niskasen 90-vuotishaastattelu Outokummun Seudussa 9.9. 2010 otsikolla: ”Ikiliikkuja kamppaili Zatopekin kanssa olympialaisissa”
Pohjois-Karjalan yleisurheilutilastot vuodesta 1984 vuoteen 2011
Salmela Heikki: Dicken-lehti 4/1962
Sieviläinen Jarmo: Hugo Niskasen 90-vuotishaastattelu Karjalaisessa 7.9. 2010 otsikolla: ”Huipulle työn ohessa”
Suomen urheiluliiton yleisurheilun vuosikirjat vuodesta 1965 vuoteen 2009
Timonen Terhi: Outokumpu Oy:n urheilutoiminta Outokummussa (yleisöluento Outokummun kaupungintalolla 21.4. 2010)

Internet-lähteet:

www.pokary.org (tilastot)
www.sul.fi (tilastot)
www.tilastopaja.org (tilastopajan urheilijan tietokanta)
Wikipedia (yleisurheilun määrittely)

Haastattelut:

Arto Hakola 26.1. 2010
Oiva Kostamo 24.3. 2009
Hugo Niskanen 24.3. 2009
Jouko Peltola 24.3. 2009

Erityiskiitos Pohjois-Karjalan yleisurheilun nykyiselle puheenjohtajalle Petri Maskoselle tietojen täydentämisestä ja muusta avusta. Kiitokset myös Kari Haikoselle tilastotietojen kokoamisen avustamisessa,

Liite 1

Partion yleisurheilun vastuuhenkilöitä vuosina 1981-2011:

Yleisurheilujaoston puheenjohtajat:

1982-1985 Pentti Vanninen
1986-1989 Heikki Salmela
1990-1995 Tapio Oinonen
1996 Eero Kovalainen
1997-1999 Timo Hiltunen
2000-2002 Veijo Hyttinen
2003-2007 Pekka Lappalainen
2008-2011 Hanna Huttunen
2012-2016 Niina Pekkanen
2017-Ahti Kontkanen

Yleisurheilujaoston sihteerit:

1982-1989 Irja Koistinen
1990-1999 Heikki Salmela
2000- Lilja Surakka

Rahastonhoitajat 1981- 2017: Irja Koistinen, Pertti Juntunen ja Sirkka-Liisa Kurki

Partion yleisurheiluvalmentajina ovat v. 1981-2011 toimineet:

Osmo Korhonen, Aapo Pietiläinen, Heikki Salmela, Veikko Vartiainen, Pekka Strengell, Tapio Oinonen, Jouni Hyttinen, Jorma Räsänen, Martti Kärkkäinen, Juhani Ovaskainen, Olavi Suomalainen, Eija Karppanen, Sulo Laukkanen, Hannu Holopainen, Kari Malinen, Veijo Hyttinen, Juri Miljuhin, Tapio Hamunen, Lilja Surakka sekä Heikki Hartikainen.

Lasten urheilukoulun vetäjiä:

Eeva Miettinen, Helka Turunen, Paula Anttonen, Arja Kovalainen, Jaana Koistinen, Satu Kiiskinen, Sakari Salmela, Päivi Hamunen, Marja-Leena Kurki, Mari Ingerttilä sekä Tiina Taskinen

Muita aktiivisia toimijoita:

Reino Tölli, Liisa Räsänen, Ilkka Antikainen, Raimo Antikainen, Veikko Hiltunen, Markku Laitinen (mainio kuuluttaja), Tauno Parviainen Aulis Valtonen, Urpo Vihreäpuu, Eino Kojo, Pekka Siitonen, Hannu Piironen, Jukka Hartikainen, Riitta ja Kauko Ingerttilä, Tapio Kurki,

Pekka Karppinen, Teuvo Glad, Pirjo Glad, Vesa Kainulainen, Erkki Mustonen, Hannu Liimatta sekä Kalevi Kähkönen.

Liite 2

OkuP:n yleisurheilijoiden v. 1981 -2009 saavuttamat SM-mitalit:

1987 : 13-14-vuotisten SM-kisat Orimattilassa:

T 14, 100 m: 2) Kati Vartiainen 12,78

T 14, 300 m: 3) Kati Vartiainen 41,02

1988: Koululiikuntaliiton SM-kisat Somerolla:

T 15, 100 m: 2) Kati Vartiainen 12,45

1989: Nuorten SM-hallikisat Tampereella:

T 16, 60 m: 2) Kati Vartiainen 7,92

16-vuotisten SM-kisat Mikkelissä:

P 16, keihäs: 3) Mika Kainulainen 66.90

13-14-vuotisten SM-kisat Savonlinnassa:

P 13, moukari: 1) Sami Malinen 43.54

T 13, korkeus: 2) Merja Räsänen 159

1990 :18-vuotisten SM-kisat Joensuussa:

M 18, moukarinheiton joukkuekilpailu: 2) OkuP

(joukkueessa heittivät Jyrki Gröhn & Marko Ovaskainen)

16-vuotisten SM-kisat Imatralla:

P 16, moukarinheiton joukkuekilpailu: 3) OkuP 96.64

(joukkueessa Tuukka Hiltunen & Tero Salmela)

13-14-vuotisten SM-kisat Oulaisissa:

P 14, moukari: 1) Sami Malinen 50.20

T 13, kiekko: 1) Sonja Räsänen 41.88

T 13, kuula: 2) Sonja Räsänen 11.60

1991: 18-vuotisten SM-kisat Lapualla:

N 18 100 m: 3) Kati Vartiainen 12,36

M 18 keihäs: 3) Mika Kainulainen 67.28

M 18 keihäänheiton joukkuekilpailu: 2) OkuP 126,90

(joukkueessa heittivät Mika Kainulainen & Raine Nissinen)

16-vuotisten SM-kisat Parkanossa:

P 16, moukarinheiton joukkuekilpailu: 1) OkuP 109,80

(joukkueessa heittivät Tero Salmela ja Sami Malinen)

13- 14-vuotisten SM-kisat Tampereella:

T 14, kuula: 2) Sonja Räsänen 13.00

T 14, kiekko: 2) Sonja Räsänen 41.92

1992: Nuorten SM-hallikisat Tampereella:

N 20, 60 m: 2) Kati Vartiainen 7,73

T 16, kuula: 2) Sonja Räsänen 14,41

20-vuotisten SM-kisat Iisalmissa:

N 20, 100 m: 1) Kati Vartiainen 12,24 (200 metrillä Kati oli 4.)

M 20, keihäänheiton joukkuekilpailu: 1) OkuP 122 m

(joukkueessa heittivät Mika Kainulainen & Raine Nissinen)

18-vuotisten SM-kisat Vammalassa:

M 18, moukarinheitto: 3) Tero Salmela 59.18

M 18, moukarinheiton joukkuekilpailu: 1) OkuP 116,60

(joukkueessa heittivät Tero Salmela & Tuukka Hiltunen)

16-vuotisten SM-kisat Vantaalla:

P 16, moukarinheitto: 2) Sami Malinen 57.18

• OkuP:n yleisurheilijat kokosivat kyseessä olevana vuonna yhteensä 37 SM-pistettä, mikä oli sen vuoden paras noteeraus koko Pohjois-Karjalassa !

Koululiikuntaliiton SM-kisat Imatralla:

T 15, kuula: 2) Sonja Räsänen 13.58

1993: Nuorten SM-hallikisat Tampereella:

N 20, 60 m: 2) Kati Vartiainen 7,65

T 16, kuula: 3) Sonja Räsänen 14.04

20-vuotisten SM-kisat Turussa:

N 20, 100 m: 1) Kati Vartiainen 12,14

N 20, 200 m: 2) Kati Vartiainen 24,91

M 20, keihäänheiton joukkuekilpailu: 1) OkuP 126,04

(joukkueessa heittivät Mika Kainulainen & Raine Nissinen)

18-vuotisten SM-kisat Kemissä:

M 18, moukarinheitto: 3) Tero Salmela 62.50

moukarinheiton joukkuekilpailu: 1) OkuP 116 m

(joukkueessa heittivät Tero Salmela & Sami Malinen)

16-vuotisten SM-kisat Jalasjärvellä:

T 16, kuula: 3) Sonja Räsänen 14.27

• OkuP:n yleisurheilijat kokosivat tänä vuonna ennätysmäiset 39 SM-pistettä, mikä riitti Kalevan malja –pisteissä koko maassa 42. sijalle. Partio nousi Valioluokan seuraksi.

1994: Nuorten SM-hallikisat Tampereella:

N 18, kuula: 3) Sonja Räsänen 12.85

20-vuotisten SM-kisat Nivalassa:

M 20, moukarinheitto: 2) Tero Salmela 60.40

Moukarinheiton joukkuekilpailu: 1) OkuP 110.20

(joukkueessa heittivät Tero Salmela & Tuukka Hiltunen)

49

13-14-vuotisten SM-kisat Kuopiossa:

T 13, 6-ottelu: 2) Maija Kovalainen 3643

1995: 22-vuotisten SM-kisat Nastolassa:

M 22, moukarinheitto: 3) Tero Salmela 63.94

19-vuotisten SM-kisat Pieksämäellä:

N 19, kuulantynnön joukkuekilpailu: 3) OkuP 20.62

(joukkueessa Sonja Räsänen & Liisa Antikainen)

14- ja 15-vuotisten SM-kisat Kajaanissa:
T 14, 6-ottelu: 1) Maija Kovalainen 4165
korkeus: 2) Maija Kovalainen 161

1996: 22-vuotisten SM-kisat Hämeenlinnassa:
M 22, moukarinheitto: 2) Tero Salmela 66.92
14- ja 15-vuotisten SM-kisat Kankaanpäässä:
T 15, 6-ottelu: 2) Maija Kovalainen 3215

1997: 22-vuotisten SM-kisat Lohjalla:
M 22, moukarinheitto: 2) Tero Salmela 66.84

1998: OkuP jäi pitkästä ajasta niukasti SM-mitaleilta. Lähimpänä mitalia oli Tero Salmela, joka sijoittui Kalevan kisoissa miesten moukarinheiton loppukilpailussa neljänneksi tuloksella 69.33. Aikuisten sarjan SM-pronssi ja Suomi-Ruotsi –maaotteluedustus jäivät vain neljäkymmenen sentin päähän.

1999: Toisena vuonna peräkkäin Partion yleisurheilijat jäivät mitaleitta. Lähimpänä mitalia olivat Savonlinnassa järjestetyissä 14- ja 15-vuotisten SM-kisoihin osallistunut Paula Vänskä, joka sijoittui 14-vuotisten tyttöjen kuulantönnössä neljänneksi. Lisäksi 19-vuotisten SM-kisoissa Orimattilassa Piia Glad hyppäsi naisten pituushypyssä viidenneksi tuloksella 557, ja samoissa kilpailuissa myös Teemu Hartikainen sijoittui miesten keihäänheitossa viidenneksi tuloksella 66.25.

2000: 19-vuotisten SM-kisat Tampereella:
M 19, keihäänheiton joukkuekilpailu: 2) OkuP 118,47
(joukkueessa heittivät Teemu Hartikainen & Johannes Holopainen)
14- ja 15-vuotisten SM-kisat Pellossa:
T 14, 800 m: 3) Marja-Leena Kurki 2.23,67.

2001: 14- ja 15-vuotisten epäviralliset SM-hallikisat Tampereella
P 14, 60 m: 1) Jani Hyttinen 7,87
P 14, kuula: 2) Pasi Turunen 12.91
14- ja 15-vuotisten SM-kisat Raisiossa:
P 14, keihäs: 1) Pasi Turunen 63.91
P 14, kolmiloikka: 2) Jani Hyttinen 12.15
T 15, 800 m: 3) Marja-Leena Kurki 2.20,36
T 15, 2000 m: 2) Marja-Leena Kurki 6.45.01
• Peräti 11 Partion yleisurheilijaa osallistui kyseisen vuoden aikana oman ikäluokkansa SM-kisoihin.

2002: 16-17-vuotiaiden SM-kisat Äänekoskella:
M 17, 1500 metrin estejuoksu: 3) Olli-Pekka Keronen 4.28,72
N 17, 1500 metrin estejuoksu: 3) Marja-Leena Kurki 5.15,10
14- ja 15-vuotisten SM-kisat Salossa:
P 15, keihäs: 2) Pasi Turunen 68.94
P 15, keihäänheiton joukkuekilpailu: 2) OkuP 104.26
(joukkueessa heittivät Pasi Turunen ja Pasi Mutanen)

2003: Nuorten SM-hallikisat Tampereella:

N 17, 800 m: 3) Marja-Leena Kurki 2.18,53

16- ja 17-vuotisten SM-kisat Kristiinankaupungissa:

M 17, pituushypyn joukkuekilpailu: 1) OkuP 12.59

(joukkueessa hyppäsivät Jani Hyttinen ja Antti Lappalainen)

M 17, keihäs: 2) Pasi Turunen 71.02

N 17, 1500 m:n esteet: 2) Marja-Leena Kurki 5.11,25

14- ja 15-vuotisten SM-kisat Lahdessa:

T 14, korkeushyppy: 1) Kirsi Kähkönen 164

T 14, korkeushypyn joukkuekilpailu: 2) OkuP 299

(joukkueessa hyppäsivät Kirsi Kähkönen ja Mari Ingerttilä)

P 15, keihäs: 2) Eetu Huttunen 59.68

• Partion vuoden saldo oli lähes 40 SM-pistettä. Partio teki paluun valioluokan yleisurheiluseuraksi.

2004: Nuorten SM-hallikisat Helsingissä:

N 19, 1500 m: 2) Marja-Leena Kurki 4.51,75

Maantiejuoksun SM-kisat Oulussa:

N 19, 10 km: 3) Marja-Leena Kurki 39.04

19-vuotisten SM-kisat Porissa:

N 19, 2000 m:n esteet: 1) Marja-Leena Kurki 7.10,07

3000 m: 3) Marja-Leena Kurki 10.33,32

14- ja 15-vuotisten SM-kisat Vetelissä:

T 15, korkeushypyn joukkuekilpailu: 1) OkuP 300

(joukkueessa hyppäsivät Kirsi Kähkönen ja Niina Koistinen)

2005: Partio jäi viiden vuoden tauon jälkeen ilman SM-mitaleja. Pistesijoja kuitenkin tuli. 19-vuotisten SM-kisoissa Lappeenrannassa Marja-Leena Kurki sijoittui viidenneksi naisten 2000 m:n esteissä ja Pasi Turunen kuudenneksi miesten keihääss.

2006: Toinen vuosi peräkkäin ilman SM-mitalisaalista. Pistesijoja tuli tälläkin kertaa.

Marja-Leena Kurki sijoittui 22-vuotisten SM-kisoissa naisten 5000 metrillä neljänneksi

ja 3000 metrin esteissä viidenneksi. 19-vuotisten SM-kisoista Pasi Turunen otti miesten

keihäänheitosta neljännen sijan. 17-vuotisten SM-kisoissa Mari Ingerttilä sijoittui naisten

keihäänheitossa viidenneksi.

2007: Partion pitkään jatkunut SM-mitaliputki näyttää katkeavan. Partion säilyi kahden

naisjuniorin ansiosta tänäkin vuonna SM-pisteillä. 22-vuotisten SM-kisoissa Marja-Leena

Kurki juoksi neljänneksi naisten 3000 metrin esteissä ja viidenneksi 5000 m:n juoksussa.

Mari Ingerttilä taas ylsi 19-vuotisten naisten keihäänheitossa kuudenneksi.

2008: Paluu SM-mitalikantaan kolmen vuoden tauon jälkeen. Marja-Leena Kurki otti toden-

näköisesti pitkään jatkuneen yleisurheilijauransa viimeisimmän SM-mitalin sijoittumalla

kolmanneksi 22-vuotisten naisten 3000 metrin esteissä. Kovin kauan SM-mitali ei jäänyt

myöskään Markus Pyyköltä, joka sijoittui alle 15-vuotisten poikien kuulantyyönössä neljän-

neksi Outokummussa järjestetyissä Koululiikuntaliiton mestaruuskilpailuissa.

2009: Yksikään Partio yleisurheilija ei tänä vuonna osallistunut oman ikäluokkansa SM-

kisoihin.

2010: Mari Ingerttilä sijoittui viidenneksi 22-vuotisten naisten SM-kisoissa lajina keihäänheitto.

Liite 3

Partion yleisurheilijoiden maaottelu- ym. arvokisaedustukset v. 1981 - 2008:

- Kati Vartiainen edusti Suomea 20-vuotisten naisten pohjoismaisessa juniorimaaottelussa vuosina 1992 ja 1993. Molempina vuosina Partion sprintteri oli mukana sekä 100 metrin juoksussa että pikaviestissä.
- Sami Malinen voitti alle 16-vuotisten poikien moukarinheiton Viro-Suomi –maaottelussa Pärnussa vuonna 1992.
- Samassa maaottelussa Sonja Räsänen sijoittui 16-vuotisten tyttöjen kuulantyyönössä toiseksi.
- Tero Salmelan ensimmäinen maaotteluedustus oli vuonna 1992 17-vuotisten juniorien Suomi-Baltia -maaottelussa. Jatkossa hän edusti Suomea alle 20-vuotisten pohjoismaisissa juniorimaaotteluissa Ruotsin Huddingessa ja Suomen Mikkelissä.
- Salmelan uran huippuhetkeksi jäi valinta Suomen toiseksi moukarinheittoedustajaksi Turussa vuonna 1997 järjestettyihin alle 22-vuotisten nuorten ensimmäisiin Euroopan mestaruuskilpailuihin. Teron sijoitus tulevan olympiavoittajan ja maailmanmestarin Valko-Venäjän Ivan Tihonin voittamassa kisassa oli 10:s tuloksella 67.08. Kisan kakkonenkin: Puolan Zygmunt Ziolkovski oli tuleva olympiavoittaja (Sydney 2000).
- Marja-Leena Kurki osallistui yhteensä kuusiin kansainvälisen tason arvokisoihin. Vuonna 2002 tuli ensimmäinen maaotteluedustus 3000 metrin juoksussa 17-vuotiaiden Suomi-Baltia- maaottelussa. Seuraavana vuonna hän oli Suomen edustajana 1500 metrillä 17-vuotisten naisten Suomi-Ruotsi –maaottelussa. Vuonna 2004 oli vuorossa edustus 2000 metrin esteissä 19-vuotisten pohjoismaisessa juniorimaaottelussa. Kurjen viimeinen arvokisaedustus osui vuoteen 2008, jolloin Partion edustaja osallistui 22-vuotisten Pohjoismaiden ja Baltian mestaruuskilpailuihin. Lajina tällä kertaa oli 3000 metrin estejuoksu.
- Kurki valittiin Suomen joukkueeseen 1500 metrin juoksussa myös vuonna 2003, jolloin Pariisissa järjestettiin kansainvälinen olympiapäivä. Hänen tavoitteenaan ollut loppukilpailupaikka jäi kuitenkin haaveeksi. Outokumpulaisen yleisurheilu-uran ehkä suurin hetki osui vuoteen 2004, jolloin hänet valittiin Suomen joukkueeseen 3000 metrin esteissä alle 19-vuotisten juniorien MM-kisoihin Italian Grossetossa. Afrikkalaisten pääasiassa hallitsemassa estekisassa Kurjen ”lento” päättyi jo alkueriin.
- Olli-Pekka Keronen pukeutui sinivalkoiseen edustusasuun kahdesti. Vuonna 2002 hän oli mukana 1500 metrin esteissä 17-vuotisten Suomi-Baltia –maaottelussa. Kaksi vuotta myöhemmin hän sai toisen tilaisuuden olla mukana Suomen joukkueessa. Tällä kertaa kyseessä oli 19-ikäisten 3000 metrin esteet pohjoismaisessa juniorimaaottelussa. Olli-Pekka ei ollut enää tässä vaiheessa Partion vaan uuden seuransa Kuhmoisten Kumun kilpailulisenssin omaava urheilija.
- Pasi Turunen ja Mari Ingerttilä valittiin 19- ja 17-vuotisten juniorien Itä-Suomen joukkueeseen Pietarin kaupunkia ja Viroa vastaan vuosina 2006 ja 2007. Molempien lajina oli

keihäänheitto.

• Outokummun Partiossa yleisurheilu-uransa aloittaneista lahjakkuuksista maaottelutehtäviin nousivat 1980- ja 2000-luvulla Joensuun Katajaan siirtyneet kestävyysjuoksija Raija Huttunen, estejuoksija Jussi Oinonen sekä varsinkin moniottelija ja pituushyppääjä Maija Kovalainen. Viimeksi mainitun uran tähtihetkeksi jäi valinta Suomen 7-otteluedustajaksi Göteborgissa vuonna 2006 järjestettyihin EM-kisoihin.

OkuP:n seuraennätykset

Miehet:

100 m: 11,43 Jani Hyttinen, tuulilukema +1,9, tekovuosi: 2003

200 m: 23,6 Jani Hyttinen, +0,1, 2004

400 m: 53,2 Pentti Kankkunen, 1957

800 m: 1.56,3 Oiva Kostamo, 1960

1500 m: 3.58,6 Oiva Kostamo, 1960

2000 m: 5.36,8 Hugo Niskanen, 1955

3000 m: 8.28,6 Hugo Niskanen, 1951

5000 m: 14.35,6 Hugo Niskanen, 1953

10 000 m: 30.28,0 Hugo Niskanen, Pariisi 1952

Puolimaraton: 1.18,42 Olli-Pekka Keronen, 2003

25 000 m: 1.25,33 Antero Rouhiainen, 1961

Maraton: 3.00,27 Martti Martikainen, 1982

110 m:n aidat: 16,3 Heikki Konkola, 1963

200 m:n aidat: 27,4 Heikki Konkola, 1954

400 m:n aidat: 61,00 Olli-Pekka Keronen, 2003

3000 m:n esteet: 9.44,8 Oiva Kostamo, 1961

4 x 100 m:n viesti: 47,1 OkuP:n miesten joukkue (Voutilainen, Heinonen, Kirkinen, Huttunen), 1961. Viestin aloittaja **Pertti Voutilainen** kunnostautui myöhemmin Outokumpu Oy:n toimitusjohtajana ja KOP:n pääjohtajana.

4 x 400 m:n viesti: 3.51,4 OkuP:n miesten joukkue (Mustonen, Piironen, Ikonen, Hyttinen), 1947

4 x 1500 m:n viesti: 16.40,0 OkuP:n miesten joukkue (Kaasinen, Riikonen, Ratilainen, Niskanen), 1946

Korkeushyppy: 190 Timo Sorjonen, 1983 ja Harri Lappalainen, 1992

Seiväshyppy: 415 Pentti Miettinen, 1956

Pituushyppy: 667 Eino Piironen, 1947

Kolmiloikka: 13.66 Aarre Ukkonen, 1949

Kuulantytöntö: 14.62 Seppo Karttunen, 1987

Kiekonheitto: 42.40, Arvi Martikainen, 1955

Moukarinheitto: 70.11 Tero Salmela, 1998

Keihäänheitto (vanha malli): 72.40 Juhani Nurmi, 1957

Keihäänheitto (uusi malli): 74.64 Mika Kainulainen, 1994

Painonheitto: 17.48 Tero Salmela, 1995

10-ottelu: 5654 (5375 nykyisellä pistetaulukolla) Jouko Peltola, 1950

Naiset:

100 m: 11,93 Kati Vartiainen, 1993, +1,3
200 m: 24,67 Kati Vartiainen, 1993, +0,3
300 m: 40,75 Kati Vartiainen, 1989
400 m: 59,11 Kati Vartiainen, 1990
800 m: 2.18,88 Marja-Leena Kurki, 2003 (hallissa 2.18,53, 2003)
1500 m: 4.42,92 Marja-Leena Kurki, 2004 (hallissa 4.37,59, 2007)
3000 m: 10.28,47 Marja-Leena Kurki, 2004
5000 m: 18.18,81 Marja-Leena Kurki, 2007
10 000 m: 40.14,73 Matleena Kniivilä. 1994
Maraton: 3.27,42 Matleena Kniivilä, 1993
3000 m:n esteet: 11.17,61 Marja-Leena Kurki, 2004
3000 m:n kävely: 19.24,0 Marja-Leena Kurki, 2000
100 m:n aidat: 16,94 Satu Strengell, 1994
200 m:n aidat: 29,18 Kati Vartiainen, 1989
400 m:n aidat: 73,43 Satu Oinonen, 1993
Korkeushyppy: 165 Maija Kovalainen, 1995
Seiväshyppy: 220 Outi Tölli, 1995
Pituushyppy: 557 Pia Glad +0,9, 1999 (563,myötätuulessa +5,0, 2000)
Kolmiloikka: 11.35 Pia Glad, 1998, 0,0
Kuulantyöntö: 12.85 Sonja Räsänen, 1993 (hallissa 12.93 1993)
Kiekonheitto: 37.65 Päivi Hamunen, 2001
Moukarinheitto: 47.29 Iida Heikkinen, 2016
Keihäänheitto: 43.37 Mari Ingerttilä, 2007
7-ottelu: 2509 Päivi Hamunen 2006
4 x 100 m:n viesti: 52,15 OkuP:n 16-vuotisten naisten joukkue (Tiainen, Vartiainen, Oinonen, Soikkonen) 1989
4 x 400 m:n viesti: 4.38,0 OkuP:n 18-v. naisten joukkue (S. Oinonen, A. Oinonen, Keronen, Kniivilä) 1990
3 x 800 m:n viesti: 7.39,4 OkuP:n 16-vuotisten naisten joukkue (Keronen, A. Oinonen, Vartiainen) 1989
4 x 800 m:n viesti: 10.55,56 OkuP:n naisten joukkue (A. Oinonen, S. Oinonen, Kniivilä, Parviainen) 1994

Alle 19-vuotiaat miehet:

100 m: 11,43 Jani Hyttinen, +1,9, 2003
200 m: 23,6 Jani Hyttinen, +0,1, 2004
400 m: 53,2 Pentti Kankkunen, 1957
800 m: 2.00,32 Olli-Pekka Keronen, 2002
1000 m: 2.42,2 Markku Tiilikainen, 1965
1500 m: 4.12,64 Olli-Pekka Keronen, 2002
3000 m: 9.02,9 Olli-Pekka Keronen, 2002
5000 m: 16.18,56 Olli-Pekka Keronen, 2003
110 m:n aidat: 17,8 E. Jumppainen, 1953
200 m:n aidat: 29,7 Seppo Hänninen, 1960 (myöhempi olympialuistelija)
400 m:n aidat: 61,0 Olli-Pekka Keronen, 2003
2000 m:n esteet: 6.19,66 Olli-Pekka Keronen, 2003
3000 m:n esteet: 9.54,84 Olli-Pekka Keronen, 2003

Korkeushyppy: 190 Timo Sorjonen, 1983, ja Harri Lappalainen, 1992
Seiväshyppy: 370 Pentti Miettinen, 1953
Pituushyppy: 660 Harri Lappalainen, 1992
3-loikka: 12,88 Antti Lappalainen, 2002
Kuulatyöntö (6,25 kg): 14.74 Seppo Karttunen, 1983
Kiekonheitto (1,75 kg): 42.42 Tero Salmela, 1993
Moukarinheitto (6,25 kg) : 64.10 Tero Salmela, 1993
Keihäänheitto (uusi malli): 70.09 Teemu Hartikainen, 2000
10-ottelu: 3839 Markku Kärkkäinen, 1991
4 x 100 m:n viesti: 48,35 OkuP:n M 17-joukkue (Jari Rissanen, Antti Lappalainen, Tuomas Valtonen ja Jani Hyttinen), 2002

Alle 17-vuotiaat miehet:

100 m: 11,43 Jani Hyttinen, +1,9, 2003
200 m: 23,6 Jani Hyttinen, +0,1, 2004
300 m: 37,76 Jani Hyttinen, 2004
400 m: 57,61 Simo Hiltunen, 1991
800 m: 2.00,32 Olli-Pekka Keronen, 2002
1000 m: 2.42,2 Markku Tiilikainen, 1965
1500 m: 4.12,64 Olli-Pekka Keronen, 2002
2000 m: 6.07,49 Markku Vanninen, 1983
3000 m: 9.02,9 Olli-Pekka Keronen, 2002
5000 m: 16.24,57 Olli-Pekka Keronen, 2002
100 m:n aidat(91,4 cm): 16,97 Marko Ovaskainen, 1988
300 m:n aidat: 43,77 Olli-Pekka Keronen, 2002
1500 m:n esteet: 4.27,75 Olli-Pekka Keronen, 2002
Korkeushyppy: 185 Juha Vihreäpuu, 1995 ja Sakari Salmela, 1997
Seiväshyppy: 310 Pentti Miettinen, 1950, Hannu Tarnanen, 1961, Pekka Karppinen, 1966
Pituushyppy: 655 Jani Hyttinen, 2003
3-loikka: 12.88 Antti Lappalainen, 2002
Kuulatyöntö (5,44 kg): 14.70 Seppo Karttunen, 1982
Kiekonheitto (1,5 kg): 43.12 Tuukka Hiltunen, 1991
Moukarinheitto (5,44 kg): 62.04 Tero Salmela, 1991
Keihäänheitto (600 gr.): 72.24 Pasi Turunen, 2002
Keihäänheitto (700 gr.): 71.02 Pasi Turunen, 2003
10-ottelu: 4563 Markku Kärkkäinen, 1989
4 x 100 m:n viesti: 48,5 OkuP:n joukkue (Rissanen, Lappalainen, Valtonen, Hyttinen), 2002

Alle 19-vuotiaat naiset:

100 m: 12,11 Kati Vartiainen, 1992
200 m: 25,06 Kati Vartiainen, 1991
400 m: 59,11 Kati Vartiainen, 1990
800 m: 2.18,88 Marja-Leena Kurki, 2003
1500 m: 4.42,92 Marja-Leena Kurki, 2004
3000 m: 10.28,47 Marja-Leena Kurki, 2004
10 000 m: 41.54,0 Marja-Leena Kurki 2001 (15-v. !)
100 m:n aidat (84 cm): 15,7 Satu Strengell, 1993
2000 m:n esteet: 7.07,1 Marja-Leena Kurki, 2004
3000 m:n esteet: 11.17,61 Marja-Leena Kurki, 2004
Korkeushyppy: 165 Maija Kovalainen, 1995
Seiväshyppy: 220 Outi Tölli, 1995
Pituushyppy: 557 Piia Glad, 1999
3-loikka: 11.35 Piia Glad, 1998
Kuulantyöntö: 12.93 Sonja Räsänen, 1994
Kiekonheitto: 37.65 Päivi Hamunen, 2001
Moukarinheitto: 47.29 Iida Heikkinen, 2016
Keihäänheitto: 43.37 Mari Ingerttilä, 2007
4 x 100 m:n viesti: 52,15 OkuP:n joukkue (Tiainen, Vartiainen, A. Oinonen, Soikkonen), 1989
4 x 400 m:n viesti: 4.38,0 OkuP:n joukkue (A. Oinonen, S. Oinonen, M. Keronen, M. Kniivilä). 1990
3 x 800 m:n viesti: 7.39,4 OkuP:n T 16-joukkue, 1989
4 x 100 m:n aitajuoksuviesti: OkuP:n N 17-joukkue, 1989

Alle 17-vuotiaat naiset:

100 m: 12,48 Kati Vartiainen, 1989
200 m: 25,85 Kati Vartiainen, 1990
300 m: 40,75 Kati Vartiainen, 1989
400 m: 59,11 Kati Vartiainen, 1990
800 m: 2.18,88 Marja-Leena Kurki, 2003
1500 m: 4.45,42 Marja-Leena Kurki, 2003
3000 m: 10.32,17 Marja-Leena Kurki, 2003
80 m:n aidat: 12,38 Maija Kovalainen, 1996
100 m:n aidat (76 cm): 15,87 Satu Strengell. 1993
200 m:n aidat: 28,68 Liisa Pietiläinen, 1985
300 m:n aidat: 49,88 Satu Oinonen, 1994
1500 m:n esteet: 5.11,25 Marja-Leena Kurki, 2003
3000 m:n esteet: 11.53,48 Marja-Leena Kurki, 2002
Korkeushyppy: 165 Maija Kovalainen, 1995
Seiväshyppy: 220 Outi Tölli, 1995
Pituushyppy: 548 Piia Glad, 1998, Liisa Pietiläinen, 1984
3-loikka: 11.35 Piia Glad, 1998
Kuulantyöntö (3 kg): 14.81 Sonja Räsänen, 1993
Kiekonheitto: 37.65 Päivi Hamunen, 2001
Moukarinheitto: 52.19 Iida Heikkinen, 2015
Keihäänheitto (uusi malli): 38.87 Mari Ingerttilä, 2006
7-ottelu: 3155 Päivi Hamunen, 2001

4 x 100 m:n viesti: 52,15 OkuP:n joukkue (Tiainen, Vartiainen, Oinonen, Soikkonen, 1989)
4 x 300 m:n viesti: 3.00,59 T 16-joukkue, 1989
3 x 800 m:n viesti: 7.31,23 T 16-joukkue, 1988
4 x 100 m:n aitaviesti: 1.09,34 T 16-joukkue, 1993

Liite 5

OkuP:n ennätykset 9-15-vuotisten nuorten sarjoissa:

Tyttöjen sarjat:

Alle 9-vuotiaat tytöt:

40 m: 6,97 Johanna Mielonen, 2003
60 m: 9,93 Marja-Leena Kurki 1995
9,8 Maija Kovalainen, 1990
150 m: 25,1 Johanna Kekäläinen 2000
200 m: 33,7 Marja-Leena Kurki 1995
600 m: 2.16,3 Jenna Raassina, 2002
800 m: 2.52,73 Marja-Leena Kurki 1995
1000 m: 4.05,72 Jenna Raassina, 2002
Korkeus: 111 Aliisa Pekkanen 2009
Pituus: 366 Maija Kovalainen 1990
Kuula (2, 5 kg): 5.50 Lotta Parviainen 1992
Kuula (2 kg): 6.29 Elina Antikainen, 1992
Kiekko: 13.52 Elina Antikainen, 1992
Keihäs: 15.72 Heli Hiltunen 1995
Pallonheitto: 30.50 Heli Hiltunen 1995
3-ottelu (vanha pistetaulukko) : 1143 Heli Hiltunen 1995
(uusi pistetaulukko): 575 Aliisa Pekkanen 2009
4 x 50 m:n viestinjuoksu: 40,0 OkuP:n joukkue 1998

10-vuotiaat tytöt:

60 m: 9,45 Johanna Kekäläinen 2001
9,3 Piritta Peltonen, 1988
150 m: 23,44 Anna Gordienko 2004
200 m: 33,1 Lotta Parviainen 1993
600 m: 2.00,43 Marja-Leena Kurki 1996
800 m: 2.52,73 Marja-Leena Kurki 1995
60 m aidat (50 cm): 11,64 Kirsi Kähkönen 1999
60 m:n aidat (60 cm): 12,4 Laura Lievonen, 2007
Korkeus: 135 Kirsi Kähkönen 1999
Pituus: 402 Kirsi Kähkönen 1999
3-loikka: 819 Heli Hiltunen 1996
Kuula (2 kg): 7.65 Paula Vänskä 1995
Kuula (2,5 kg): 7.12 Kirsi Tanskanen, 1988
Kiekko: 19.82 Maija Kovalainen 1991

Moukari: 17,52 Kirsi Kähkönen 1999
Keihäs: 22.26 Heli Hiltunen 1996
Pallonheitto: 36.44 Maiju Turunen 1994
3-ottelu (uusi taulukko): 728 Kirsi Kähkönen 1999
3-ottelu (vanha taulukko): 1122 Maija Kovalainen, 1991

11-vuotiaat tytöt:

60 m: 9,09 Johanna Kekäläinen, 2002
8,9 Anna Gordienko 2004
150 m: 22,39 Anna Gordienko, 2004
200 m: 32,84 Ella Mustonen 2008
300 m: 50,0 Kati Vartiainen, 1984
600 m: 2.00,04 Marja-Leena Kurki 1997
800 m: 2.45,69 Lotta Parviainen 1994
1000 m: 3.52,15 Noora Lievonen, 2011
60 m aidat (50 cm): 10,45 Kirsi Kähkönen 2000
60 m:n aidat (60 cm): 11,42 Laura Lievonen, 2008, Ira Hirvonen, 2017
60 m:n aidat (76,2 cm): 11,69 Maija Kovalainen, 1992
Korkeus: 143 Kirsi Kähkönen, 2000
Seiväs: 160 Alisa Pekkanen, 2011, Ira Hirvonen, 2017
Pituus: 445 Kirsi Kähkönen 2000
3-loikka: 900 Piia Glad 1992
Kuula (2 kg): 10.99 Paula Vänskä 1996
Kuula (2,5 kg): 9.96 Sonja Räsänen, 1988
Kiekko: 28.90 Sonja Räsänen 1988
Moukari: 23.56 Päivi Hamunen 1995
Keihäs: 33.87 Ira Hirvonen, 2017
4-ottelu (vanha taulukko): 1750 Lotta Parviainen 1994
3-ottelu(uusi taulukko): 960 Johanna Kekäläinen, 2002
4 x 50 m:n viesti: 30,2 OkuP T 11-joukkue, 1996
4 x 600m:n viesti: 8.50,2 OkuP:n T11-joukkue, 1996

12-vuotiaat tytöt:

60 m: 8,72 Kirsi Kähkönen 2001
8,6 Maija Kovalainen, 1993
8,6 Johanna Kekäläinen, 2003
100 m: 13,74 Kati Vartiainen 1985
150 m: 23,0 Annu Korhonen ja Miamari Kuronen 1996
200 m: 29,46 Kirsi Kähkönen 2001
300 m: 46,68 Kati Vartiainen, 1985
600 m: 1.56,93 Marja-Leena Kurki 1998
800 m: 2.37,1 Lotta Parviainen 1995
1500 m: 5.55,3 Marja-Leena Kurki 1998
60 m aidat: 10,72 Maija Kovalainen 1993
Korkeus: 157 Kirsi Kähkönen 2001
Seiväs: 180 Riikka Hyvönen 1998, Laura Lievonen 2008, Alisa Pekkanen, 2012
Pituus: 474 Maija Kovalainen 1993
3-loikka: 962 Maija Kovalainen 1993

Kuula: 12.19 Sonja Räsänen 1989
Kiekko: 37.30 Sonja Räsänen 1989
Moukari: 28.70 Paula Vänskä 1997
Keihäs: 33.87 Ira Hirvonen, 2017
4-ottelu (vanha pistetaulukko): 2078 Lotta Parviainen 1995
(uusi pistetaulukko): 1399 Kirsi Kähkönen 2001

13-vuotiaat tytöt:

60 m: 8,57 Kirsi Kähkönen 2002
100 m: 12,97 Kati Vartiainen 1986
200 m: 27,7 Kati Vartiainen, 1986
300 m: 43,97 Kati Vartiainen, 1986
600 m: 1.50,6 Marja-Leena Kurki 1999
800 m: 2.30,4 Raija Huttunen, 1978
1500 m: 5.16,9 **Marjo Matikainen**, 1978 (hiihdon tuleva maailmanmestari)
60 m aidat: 10,72 Maija Kovalainen, 1993
80 m aidat: 12,7 Maija Kovalainen 1994
200 m aidat: 35,0 Merja Räsänen 1989
Korkeus: 163 Kirsi Kähkönen 2002
Seiväs: 220 Outi Tölli 1995
Pituus: 493 Piia Glad 1994

3-loikka: 10.75 Piia Glad 199

Kuula (3 kg): 12.25 Sonja Räsänen 1990

Kiekko: 40.88 Sonja Räsänen 1990

Moukari: 38.88 Päivi Hamunen 1997
Keihäs: 39.12 Maija Kovalainen 1994
4-ottelu: 1635 Lotta Parviainen 1996
6-ottelu: 3741 Maija Kovalainen 1994
4 x 100 m: 58,57 OkuP:n joukkue 1999
4 x 600 m: 8.13,91 OkuP:n T13-joukkue, 1999
4 x 60m:n aidat: 48,58 OkuP:n T13-joukkue, 1998

14-vuotiaat tytöt:

100 m: 12,73 Kati Vartiainen 1987
200 m: 27,09 Kati Vartiainen, 1987
300 m: 42,02 Kati Vartiainen 1987
800 m: 2.21,64 Marja-Leena Kurki 2000
1500 m: 5.11,10 Marja-Leena Kurki, 2000
2000 m: 6.55,65 Marja-Leena Kurki 2000
80 m aidat: 12,55 Maija Kovalainen 1995
200 m aidat: 31,78 Maija Kovalainen 1995
Korkeus: 165 Maija Kovalainen 1995
Seiväs: 220 Outi Tölli 1995
Pituus: 530 Maija Kovalainen 1995
3-loikka: 1084 Piia Glad 1995

Kuula: 13.49 Sonja Räsänen 1991
Kiekko (600 gr.): 43.89 Päivi Hamunen 1998
Kiekko (1000 gr.): 34.56 Sonja Räsänen, 1991
Moukari: 40.56 Päivi Hamunen 1998
Keihäs (400 gr.): 41.10 Maija Kovalainen 1995
Keihäs (600 gr.): 33.12 Maija Kovalainen, 1995
6-ottelu (vanha pistetaulukko): 4175 Maija Kovalainen 1995
(uusi pistetaulukko): 2321 Lotta Parviainen 1997
5-ottelu: 2117 Kirsi Kähkönen, 2003

15-vuotiaat tytöt:

100 m: 12,56 Kati Vartiainen 1988
200 m: 26,80 Kati Vartiainen 1988
300 m: 41,74 Kati Vartiainen 1988
800 m: 2.18,9 Raija Huttunen, 1980
1500 m: 4.49,33 Marja-Leena Kurki 2001
2000 m: 6.45,01 Marja-Leena Kurki 2001
3000 m:n kävely: 19.24,0 Marja-leena Kurki, 2000
80 m aidat: 12,38 Maija Kovalainen 1996
100 m:n aidat: 16,31 Satu Strengell, 1992
200 m aidat: 31,78 Maija Kovalainen 1995
Korkeus: 165 Maija Kovalainen 1995
Seiväs: 220 Outi Tölli 1995
Pituus: 548 Liisa Pietiläinen, 1984
3-loikka: 11.21 Piia Glad 1996
Kuula: 14.18 Sonja Räsänen 1992
Kiekko (1000 gr): 34.78 Maija Kovalainen, 1996
Moukari: 47.46 Anna-Stiina Heikkinen, 2016
Keihäs (400 gr): 44.00 Maija Kovalainen 1996
Keihäs (600 gr): 33.12 Maija Kovalainen, 1995
6-ottelu: 3215 Maija Kovalainen 1996
5-ottelu(uusi pistetaulukko): 1868 Marja-Leena Kurki 2001
4 x 100 m: 54,3 (Sanna Tiainen, Kati Vartiainen, Kirsi Piippo, Sarianne Soikkonen), 1987
4 x 800 m: 11.10.0 OkuP:n T15-joukkue, 1994
4 x 80 m:n aidat: 56,58 OkuP:n T15-joukkue, 1995

Poikien sarjat:

Alle 9-vuotiaat pojat:

40 m: 6,6 (6,96) Vili Rissanen 2004
60 m: 9,4 Antti Lappalainen 1995, Miikka Miljuhin 2002
150 m: 23,5 Miikka Miljuhin, 2002
200 m: 32,9 Juuso Litja 1995
600 m: 2.08,2 Simo Kurki 1997
800 m: 2.57,9 Juuso Litja 1995
1000 m: 3.45,0 Jussi Oinonen, 1990
60 m:n aidat (korkeus 50 cm): 10,9 Miikka Miljuhin, 2002
60 m:n aidat (60 cm): 13,14 Aki Mutanen, 2009
Korkeus: 133 Juuso Litja 1995
Seiväs: 160 Ville Särkikoski 1990
Pituus: 397 Vili Rissanen 2004
3-loikka: 711 Vili Rissanen, 2004
Kuula: 8.43 Eetu Huttunen 1998
Kiekko: 19.80 Ville Särkikoski 1990
Moukari: 22.92 Miikka Hiltunen 1990
Keihäs: 28.76 Pasi Turunen 1996
Pallonheitto: 46.18 Pasi Turunen 1996
3-ottelu (vanha pistetaulukko) : 1103 Antti Lappalainen 1995
(uusi taulukko): 665 Vili Rissanen 2004
4 x 50 m:n aidat: 35,17 OkuP:n P 9-joukkue, 1997

10-vuotiaat pojat:

60 m: 9,1 **Simo Hiltunen** 1987 (tunnettu myöhemmin kirjailijana)
150 m: 23,58 Juuso Litja 1996
200 m: 32,7 Tero Kolehmainen 1992
300 m: 53,4 Timo Kojo, 1986
600 m: 1.58,3 Juuso Litja 1996
800 m: 2.51,5 Timo Kojo, 1986
1000 m: 3.29,0 Jani Lakanen (suunnistuksen pitkän matkan maailmanmestari 2006), 1986
1000 m, ratakävely: 6.44,7 Aku Mutanen, 2010
60 m aidat (korkeus 50 cm): 10,9 Miikka Miljuhin, 2002
60 m:n aidat (60 cm): 12,93 Aku Mutanen, 2010
Korkeus: 140 Juuso Litja 1996
Seiväs: 180 Panu Hirvonen 1990
Pituus: 414 Eetu Huttunen 1999
3-loikka: 807 Miikka Hiltunen 1991
Kuula: 8.69 Eetu Huttunen 1999
Kiekko: 24.64 Miikka Hiltunen 1991
Moukari: 29.82 Miikka Hiltunen 1991
keihäs: 35.14 Pasi Turunen 1997
Pallonheitto: 46.18 Pasi Turunen 1996
3-ottelu: 925 Eetu Huttunen 1999

11-vuotiaat pojat:

60 m: 9,08 Jussi Oinonen 1992
8,9 Jani Hyttinen 1998
8,9 Sami Salmi, 2000
8,9 Lauri Kontkanen, 2017
150 m: 22,74 Miikka Miljuhin, 2004
200 m: 32,7 Tero Kolehmainen 1993
300 m: 49,0 Timo Kojo, 1987
600 m: 1.55,65 Juuso Litja 1997
800 m: 2.40,1 Jussi Oinonen, 1992
1000 m: 3.18,56 Timo Kojo, 1987
60 m aidat (korkeus 50 cm): 10,66 Juuso Litja 1997
60 m:n aidat (korkeus 76,2 cm): 12,6 Timo Kojo, 1987
Korkeus: 143 Juuso Litja 1997
Seiväs: 195 Juuso Litja 1997
Pituus: 457 Timo Kojo 1987
3-loikka: 897 Timo Kojo 1987
Kuula (2,5 kg): 11.31 Eetu Huttunen 2000
Kiekko: 29.29 Pasi Turunen 1998
Moukari: 33.76 Miikka Hiltunen 1992
Keihäs: 38.92 Pasi Turunen 1998
3-ottelu (vanha taulukko) : 1431 Timo Kojo. 1987
3-ottelu (uusi taulukko): 1071 Eetu Huttunen 2000
4 x 50 m: 32,3 OkuP:n P11-joukkue, 1996
4 x 600 m: 8.12,40 OkuP:n P11-joukkue, 1993

12-vuotiaat pojat:

60 m: 8,54 (8,3) Jani Hyttinen 1999
100 m: 13,61 Timo Kojo 1988
200 m: 29,14 Jani Hyttinen 1999
300 m: 43,26 Timo Kojo 1988
600 m: 1.52,5 Henri Jumppanen 1998
800 m: 2.31,4 Jussi Oinonen 1993
1000 m: 2.58,59 Matti-Pekka Vanninen 1981
1500 m: 5.24,8 Henri Jumppanen 1998
60 m aidat: 11,59 Jani Hyttinen 1999
Korkeus: 150 Matti-Pekka Vanninen 1981
Seiväs: 220 Tero Salmela 1987
Juuso Litja 1998
Pituus: 487 Timo Kojo 1988
3-loikka: 965 Timo Kojo 1988
Kuula (3 kg): 12.20 Eetu Huttunen 2001
Kiekko: 36.73 Pasi Turunen 1999
Moukari: 43.16 Sami Malinen 1988
Keihäs: 48.90 Pasi Turunen 1999
4-ottelu (vanha pistetaulukko): 1870 Sakari Salmela 1992
4-ottelu (uusi taulukko): 1507 Eetu Huttunen 2001

13-vuotiaat pojat:

60 m: 8,17 +1,7 Jani Hyttinen, 2000
100 m: 13,1 Simo Hiltunen 1990
Tero Kolehmainen 1996
13,35 Timo Kojo, 1989
200 m: 27,64 Eetu Huttunen 2002
300 m: 42,45 Timo Kojo 1988
600 m: 1.42,6 Tuomas Mutanen 1996
800 m: 2.25,0 Tuomas Mutanen 1996
1000 m: 2.58,59 Matti-Pekka Vanninen, 1981g
1500 m: 5.11,84 Mikko Korpelainen 2000
2000 m: 6.40,37 Matti-Pekka Vanninen, 1982
60 m aidat: 10.76 Jani Hyttinen, 2000
Korkeus: 156 Pasi Turunen, 2000
Seiväs: 245 Timo Tahvanainen 1999 (SJK:n veikkausliigapelaaja 2000-luvulla)
Pituus: 504 Eetu Huttunen 2002
3-loikka: 985 Jani Hyttinen, 2000
Kuula (3 kg): 14.86 Eetu Huttunen 2002
Kuula (4 kg): 12.22 Sami Malinen, 1989
Kiekko (600 gr): 39.96 Pasi Turunen 2000
Kiekko(1000 gr): 37.26 Tuukka Hiltunen, 1988
Moukari (4000 gr): 44.48 Sami Malinen 1989
Keihäs (400 gr): 64.23 Pasi Turunen 2000 (Suomenennätys)
Keihäs (600 gr): 55.08 Pasi Turunen, 2000
4-ottelu (uusi pistetaulukko): 1823 Eetu Huttunen
6-ottelu (vanha pistetaulukko): 2751 Sakari Salmela, 1993
4 x 100 m: 56,44 OkuP:n P 13-joukkue, 2000
4 x 600 m: 8.08,30 OkuP:n P 13-joukkue, 2000
4 x 60 m:n aidat: 50,58 OkuP:n P 13-joukkue, 2000

14-vuotiaat pojat:

100 m: 12,27-2,1 Jani Hyttinen 2001
200 m: 27,4 Jani Hyttinen 2001
300 m: 41,46 Jani Hyttinen 2001
800 m: 2.19,59 Tuomas Mutanen, 1997
1000 m: 2.45,9 Matti-Pekka Vanninen 1983
2000 m: 6.12,07 Matti-Pekka Vanninen 1983
80 m aidat: 13,3 Jani Hyttinen 2001
200 m:n aidat: 37,6 Sakari Salmela, 1993
Korkeus: 170 Timo Sorjonen, 1980
Seiväs: 280 Olli-Pekka Keronen 1999
Pituus: 562+0,2 Jani Hyttinen 2001
3-loikka: 12.15-1,1 Jani Hyttinen 2001
Kuula (4 kg): 14.33 Sami Malinen 1990
Kiekko (1 kg): 44.48 Tuukka Hiltunen 1989
Moukari (4000 gr): 54.70 Sami Malinen 1990
Keihäs (600 gr): 63.91 Pasi Turunen 2001
4-ottelu (vanha taulukko): 2761 Tomi Kervinen, 1989

5-ottelu : 1602 Juuso Litja 2000

6-ottelu (vanha taulukko): 3015 Sakari Salmela, 1994

15-vuotiaat pojat:

100 m: 11,68 Jani Hyttinen 2002

200 m: 26,2 Olli-Pekka Keronen 2000

300 m: 38,93 Jani Hyttinen 2002

600 m: 1.44,33 Tuomas Mutanen (13 v.) 1996

800 m: 2.09,7 Markku Vanninen, 1982

1000 m: 2.45,9 Matti-Pekka Vanninen (14) 1983

1500 m: 4.47,2 Markku Kärkkäinen 1987

2000 m: 6. 11,6 Markku Vanninen, 1982

3000 m:n kävely: 19.09,2 Olli-Pekka Keronen, 2000

100 m aidat (84 cm):15,92 Antti Lappalainen 2001

200 m aidat: 35,1 Olli-Pekka Keronen 2000

300 m:n aidat: 46,10 Olli-Pekka Keronen, 2000

Korkeus: 177 Sakari Salmela 1995

Seiväs: 302 Olli-Pekka Keronen 2000

Pituus: 651 Jani Hyttinen 2002

3-loikka: 12.63+1,3 Antti Lappalainen 2001

Kuula (5, 4 kg): 12.89 Seppo Karttunen, 1980

Kuula (5 kg): 12.16 Eetu Huttunen, 2004

Kuula (4 kg): 14.40 Markus Pyykkö 2008

Kiekko (1 kg): 44.48 Tuukka Hiltunen 1989

Moukari (5,4 kg): 56.10 Sami Malinen 199

Moukari (5,4 kg): 56.10 Sami Malinen 199

(4,0 kg): 54.70 Sami Malinen 1990

Keihäs (600 gr): 72.24 Pasi Turunen 2002

6-ottelu (vanha pistetaulukko): 3015 Sakari Salmela (14) 1994

5-ottelu (uusi taulukko): 2288 Olli-Pekka Keronen 2000

4 x 100 m: 51,72 OkuP (Hyttinen, Turunen, Blomberg, Lappalainen), 2000

4 x 800 m: 9.45,9 OkuP (Oinonen, Hiltunen, T. Mutanen, Kolehmainen)

